

**„PROJEKT PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO OBEJMUJĄCY OBSZAR POŁOŻONY W
CZĘSTOCHOWIE, W DZIELNICACH TRZECH WIESZCZÓW
I STARE MIASTO, POMIĘDZY ALEJĄ WOLNOŚCI, ALEJĄ
NIEPODLEGŁOŚCI A ULICAMI: MIELCZARSKIEGO I
KRAKOWSKĄ ORAZ TERENAMI KOLEJOWYMI – ETAP 1”**

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Autor:
dr hab. Magdalena Matysik

Częstochowa 2023

1. WSTĘP	4
1.1. Przedmiot, cel oraz zakres merytoryczny i terytorialny prognozy	4
1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania	7
1.3. Metody opracowania	8
2. ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE I USTALENIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBEJMUJĄCEGO OBSZAR POŁOŻONY W CZĘSTOCHOWIE, W DZIELNICACH TRZECH WIESZCZÓW I STARE MIASTO, POMIĘDZY ALEJĄ WOLNOŚCI, ALEJĄ NIEPODLEGŁOŚCI A ULICAMI : MIELCZARSKIEGO I KRAKOWSKĄ ORAZ TERENAMI KOLEJOWYMI – ETAP 1	9
2.1. Obszar opracowania i jego zagospodarowanie	9
2.2. Charakterystyka zamierzeń planistycznych	11
3. ANALIZA I OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA	13
3.1. Istniejący stan środowiska, jego zasoby, odporność na degradację i zdolność do regeneracji, wynikający z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym oraz potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu	13
3.1.1. Emisja zanieczyszczeń do powietrza	13
3.1.2. Emisja hałasu	14
3.1.3. Wody powierzchniowe i podziemne	16
3.1.4. Powierzchnia terenu, gleby i kopaliny	17
3.1.5. Emisja pól elektromagnetycznych	18
3.1.6. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii	18
3.2. Prognozowany sposób i stan zagospodarowania obszarów objętych postanowieniami projektu planu oraz ich wpływ na poszczególne komponenty środowiska	19
3.2.1. Emisja zanieczyszczeń do powietrza	19
3.2.2. Emisja hałasu	20
3.2.3. Wody powierzchniowe i podziemne	21
3.2.4. Powierzchnia ziemi, gleby i kopaliny	22
3.2.5. Emisja pól elektromagnetycznych	23
3.2.6. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii	23
3.3. Charakterystyka roślin, grzybów i zwierząt oraz siedlisk, typów krajobrazu naturalnego i elementów przyrody nieożywionej na obszarze objętym projektem planu	24
3.3.1. Flora i roślinność rzeczywista	24
3.3.2. Fauna	24
3.3.4. Krajobrazy naturalne	25
3.3.5. Elementy przyrody nieożywionej	26
3.5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji postanowień projektu planu	30
3.6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektu planu	32
4. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	35
4.1. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.	35

4.2. Oddziaływanie na rośliny i zwierzęta oraz różnorodność biologiczną	36
4.3. Oddziaływanie na ludzi	37
4.4. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne.	39
4.5. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne.	41
4.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.....	42
4.7. Oddziaływanie na krajobraz	43
4.8. Oddziaływanie na klimat	44
4.9. Oddziaływanie na zasoby naturalne.	44
4.10. Oddziaływanie na zabytki i obiekty o wartościach kulturowych.....	44
4.11. Oddziaływanie na dobra materialne.....	45
5. SKUTKI REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ METODY ICH MONITOROWANIA	46
5.1. Skutki dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych 46	
6. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	47
7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, KTÓRE MOGĄ BYĆ REZULTATEM REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU	47
8. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	51
Wykaz map.....	54
Oświadczenie.....	55

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot, cel oraz zakres merytoryczny i terytorialny prognozy

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko „Projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar położony w Częstochowie, w dzielnicach Trzech Wieszców i Stare Miasto, pomiędzy Aleją Wolności, Aleją Niepodległości a ulicami: Mielczarskiego i Krakowską oraz terenami kolejowymi – etap 1”. Celem prognozy jest określenie wpływu na środowisko ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego.

Pod względem merytorycznym opracowanie stanowi realizację zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094).

Sporządzona prognoza zawiera:

- a) informacje o zawartości i głównych celach projektu Planu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami planistycznymi o znaczeniu lokalnym, regionalnym, krajowym, wspólnotowym i międzynarodowym, lokalizacji obszarów objętych postanowieniami ww. projektu oraz obszarów, na które oddziaływać będą postanowienia ww. projektu,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy (wykorzystane dane literaturowe, publikowane i niepublikowane, wyniki badań terenowych, w tym wyniki sporządzonej inwentaryzacji przyrodniczej dotyczące obszaru objętego projektem Planu i terenów, na które oddziaływać będzie ww. projekt,
- e) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu Planu,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, tj.:
 - istniejący sposób i stan zagospodarowania obszarów objętych postanowieniami projektu planu oraz ich wpływ na:

- emisję zanieczyszczeń do powietrza,
 - emisję hałasu,
 - wody powierzchniowe i podziemne,
 - gleby,
 - kopaliny,
 - emitowanie pól elektromagnetycznych,
 - ryzyko wystąpienia poważnych awarii;
- prognozowany sposób i stan zagospodarowania obszarów objętych postanowieniami projektu planu oraz ich wpływ na:
- emisję zanieczyszczeń do powietrza,
 - emisję hałasu,
 - wody powierzchniowe i podziemne,
 - gleby,
 - kopaliny,
 - emitowanie pól elektromagnetycznych,
 - ryzyko wystąpienia poważnych awarii;
- wykaz roślin, grzybów i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych, typów krajobrazu naturalnego i elementów przyrody nieożywionej stwierdzonych na obszarach objętych projektem Planu wraz z ich krótką charakterystyką,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem:
- istniejący sposób i stan zagospodarowania obszarów, na które oddziaływać będą postanowienia ww. projektu wraz z przedstawieniem tych informacji na załączniku mapowym, oraz skutki ich wpływu na środowisko, a w szczególności na:
- jakość powietrza atmosferycznego,
 - hałas,
 - odpady,
 - gospodarkę wodno-ściekową,
 - gleby;
- przedstawienie rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywny wpływ znaczącego oddziaływania postanowień projektu planu na środowisko,
- wykaz gatunków roślin, grzybów, zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych, typów krajobrazu naturalnego i elementów przyrody nieożywionej stwierdzonych na

obszarach, na które oddziaływać będą postanowienia ww. projektu wraz z ich krótką charakterystyką,

- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:
 - wykaz form ochrony przyrody występujących na obszarach objętych postanowieniami projektu planu: rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary Natura 2000 (wyznaczone i projektowane), obszary chronionego krajobrazu, gatunki roślin, zwierząt i grzybów objęte ochroną prawną na mocy ww. ustawy o ochronie przyrody, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, stanowiska dokumentacyjne, pomniki przyrody wraz z przedstawieniem tych informacji na załączniku mapowym;
- d) cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu, oraz sposoby, w jaki sposób te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu Planu;
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na środowisko, Prognoza przedstawia także rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego...”.

Zakres terytorialny prognozy odpowiada zakresowi analizowanego projektu planu wraz z niezbędną strefą oddziaływań przedsięwzięć będących przedmiotem projektu planu.

Opracowanie składa się z części tekstowej i załącznika graficznego (mapa w skali 1:1000, wydruk w skali 1:500). Przyjęta skala mapy odpowiada skali rysunku planu.

Narzędziem wspomagającym prognozę jest wykonane w 2004 roku „Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Częstochowy” oraz „Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Częstochowy - opracowanie problemowe w zakresie struktury przyrodniczej miasta, 2013-2014” które stanowią źródło informacji

faktograficznej o środowisku, a w szczególności o tych jego cechach, które mają zasadniczy wpływ na rozwiązania proponowane w projekcie planu.

Pozostałe źródła informacji do „Prognozy ...” to projekt Uchwały Rady Miasta Częstochowy w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar położony w Częstochowie, w dzielnicach Trzech Wieszców i Stare Miasto, pomiędzy Aleją Wolności, Aleją Niepodległości a ulicami: Mielczarskiego i Krakowską oraz terenami kolejowymi – etap 1 zawierający ustalenia tekstowe, publikacje naukowe, dane i opracowania instytucji regionalnych związanych z działalnością w zakresie środowiska oraz inne materiały publikowane i niepublikowane. Spis wykorzystanych źródeł informacji zamieszczono w końcowej części opracowania.

1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Podstawy formalno - prawne opracowania prognozy stanowią:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1094);
- Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. 2022 poz. 2556 t.j. z późn. zm.);
- Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1336);
- Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 1356);
- Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2409);
- Ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (t.j. Dz. U. 2023 poz. 1478);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014, poz. 112).

a także ustanowiona na szczeblu międzynarodowym:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie skutków niektórych planów i programów dla środowiska (2001/42/WE).

Uwzględniono także liczne Rozporządzenia wykonawcze do ustaw oraz dokumenty szczebla regionalnego.

1.3. Metody opracowania

„Prognoza...” jest kameralnym opracowaniem autorskim, sporządzonym w oparciu o dostępne materiały, tj. publikacje, dokumenty, raporty i inne.

Przyjęta w niniejszym dokumencie metoda opracowania, podyktowana była następującymi przesłankami:

- ramowy zakres prognozy określony został ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- zakres opracowania jest określony charakterem ustaleń oraz skalą rysunku „projektu Planu”,

Za wiodące zasady sporządzenia dokumentu prognozy uznano:

- a) prognoza ma oceniać skutki wpływu ustaleń „projektu Planu” na środowisko, czyli określać pozytywny i negatywny wpływ wynikający z przeznaczenia terenów na określone rodzaje użytkowania oraz z określenia warunków zagospodarowania tych obszarów,
- b) ustalenia „projektu Planu” dotyczą środowiska przyrodniczego o zróżnicowanej wartości wraz z istniejącym zainwestowaniem i użytkowaniem, które na to środowisko oddziałuje negatywnie, stwarzając zagrożenia, lub pozytywnie, stanowiąc szansę dla istniejących zasobów środowiska,
- c) istota prognozy zawiera się w ocenie na ile ustalenia „projektu Planu” pozwolą na zachowanie istniejących wartości zasobów środowiska, na ile wzbogacą lub odtworzą obniżone lub zdegradowane wartości oraz w jakim stopniu ustalenia projektu Planu mogą spotęgować istniejące zagrożenia, osłabić te zagrożenia lub stwarzać możliwość pojawienia się nowych szans dla ukształtowania jakości środowiska,
- d) prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń „projektu Planu”, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń „projektu Planu” na poszczególne komponenty środowiska, ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Przy ocenie projektu „Planu”, w kontekście przewidywanych zmian, uwzględniono również cele globalne ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego wynikające z polityki regionalnej i krajowej.

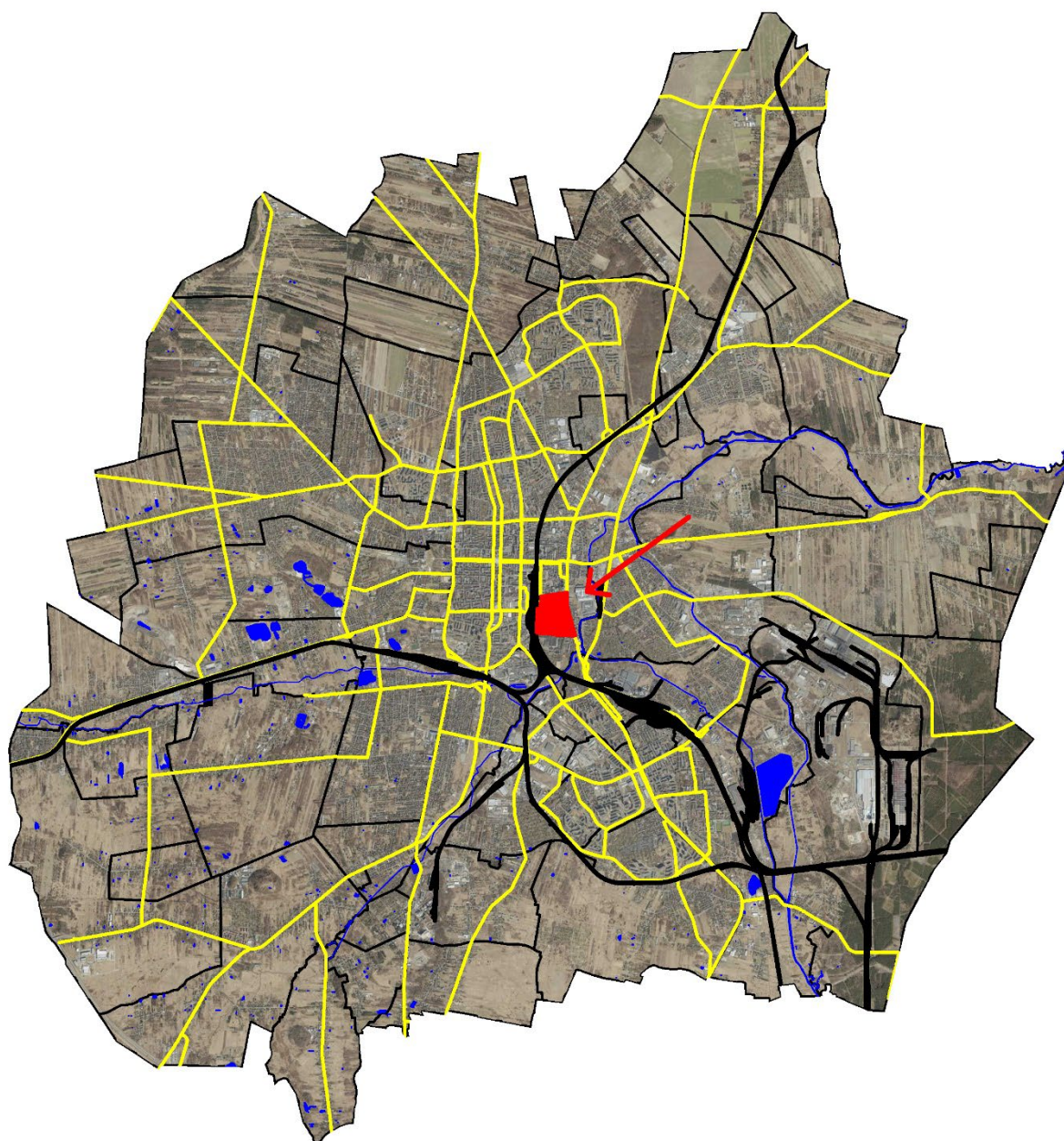
2. ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE I USTALENIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBEJMUJĄCEGO OBSZAR POŁOŻONY W CZĘSTOCHOWIE, W DZIELNICACH TRZECH WIESZCZÓW I STARE MIASTO, POMIĘDZY ALEJĄ WOLNOŚCI, ALEJĄ NIEPODLEGŁOŚCI A ULICAMI : MIELCZARSKIEGO I KRAKOWSKĄ ORAZ TERENAMI KOLEJOWYMI – ETAP 1.

2.1. Obszar opracowania i jego zagospodarowanie

Pod względem administracyjnym obszar znajduje się w centralnej części miasta Częstochowa. Teren opracowania jest położony w dzielnicach Trzech Wieszców i Stare Miasto.

Miasto Częstochowa zajmuje powierzchnię 159,7 km². Zamieszkuje w nim (GUS z 31 grudnia 2022) 209 395 osób. W wewnętrznym podziale administracyjnym Częstochowy wyróżniono 20 dzielnic: Błeszno, Parkitka, Dźbów, Gnaszyn-Kawodrza, Grabówka, Kiedrzyn, Lisiniec, Mirów, Ostatni Grosz, Podjasnogórska, Północ, Raków, Stare Miasto, Stradom, Śródmieście Trzech Wieszców, Tysiąclecie, Wrzosowiak, Wyczerpy-Aniołów, Zawodzie-Dąbie.

Powierzchnia terenu opracowania wynosi 28 ha (0,28 km²), co stanowi 0,18% powierzchni całego miasta Częstochowa (rys. 1).

Rys.1. Lokalizacja obszaru objętego projektem planu na tle całego miasta Częstochowa.

Teren objęty granicą planu obejmuje obszar zlokalizowany w śródmieściu, pomiędzy terenami kolejowymi, ulicami Mielczarskiego i Krakowską oraz liniami rozgraniczającymi projektowanej drogi, stanowiącej projektowane połączenie ulic 1 Maja i Krakowskiej, z realizacją wiaduktu nad torami kolejowymi.

Obszar ten charakteryzuje się zwartą zabudową o charakterze miejskim. Dominuje tu zabudowa mieszkaniowo-usługowa: jest to w większości zwarta zabudowa o charakterze wielorodzinnym, kamienice i bloki mieszkalne, garaże,

parkingi. Na terenie objętym planem występują również liczne obiekty usługowe, w tym zaliczone do usług publicznych (szkoła podstawowa, seminarium) oraz obiekty poprodukcyjne. Wzdłuż zachodniej granicy obszaru przebiega teren kolei (linia kolejowa nr 1). Teren objęty planem jest uzbrojony, obsługiwany przez komunikację publiczną, z istniejącym układem drogowym.

2.2. Charakterystyka zamierzeń planistycznych

Przedmiotem ustaleń „Projekt planu...” są tereny o następujących oznaczeniach:

1. MU - tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
2. MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
3. MzUP – tereny zabudowy zamieszkania zbiorowego i usług publicznych,
4. U – tereny zabudowy usługowej,
5. UC – tereny zabudowy usługowej dopuszczone do rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m²,
6. UP – tereny zabudowy usługowej – usługi publiczne,
7. KDZ – tereny dróg publicznych – droga zbiorcza,
8. KDL – tereny dróg publicznych – droga lokalna,
9. KDD – tereny dróg publicznych – droga dojazdowa,
10. KDX – tereny ciągów pieszo-jezdnych;

Przeznaczeniem podstawowym terenów oznaczonych symbolem 1MU, 2MU, 3MU jest zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i zabudowa usługowa. Dla tych terenów plan nie wyznacza przeznaczenia dopuszczalnego terenu. Dla terenów oznaczonych symbolami 4MU, 5MU, 6MU, 7MU przeznaczeniem podstawowym jest zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i zabudowa usługowa. Przeznaczeniem dopuszczalnym jest zabudowa związana z prowadzeniem wytwórczości. Dla terenu oznaczonego MW przeznaczeniem podstawowy terenu jest zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, projekt planu nie wyznacza przeznaczenia dopuszczalnego terenu. Przeznaczenie podstawowe terenów oznaczonych symbolami: 1MzUP, 2MzUP to zabudowa zamieszkania zbiorowego i zabudowa zamieszkania zbiorowego. Przeznaczeniem dopuszczalnym jest zabudowa usługowa. Dla terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem 3MzUP: przeznaczeniem podstawowym zabudowa zamieszkania zbiorowego i zabudowa usługowa – usługi publiczne. Przeznaczeniem

dopuszczalnym tego terenu jest zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna oraz usługowa.

Dla terenów oznaczonych symbolami na rysunku planu symbolami 1U, 2U, 3U, 4U, 5U przeznaczeniem podstawowym jest zabudowa usługowa, przeznaczeniem dopuszczalnym jest zabudowa związana z prowadzeniem wytwórczości. Dla terenów 4U, 5U dodatkowo przeznaczeniem dopuszczalnym jest zabudowa produkcyjna.

Przeznaczeniem podstawowym terenu oznaczonego symbolem UP jest zabudowa usługowa – usługi publiczne. Projekt planu nie wyznacza przeznaczenia dopuszczalnego terenu. Dla terenu oznaczonego symbolem UC przeznaczeniem podstawowym jest zabudowa usługowa, z dopuszczeniem realizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² oraz usługi publiczne. Projekt planu nie wyznacza przeznaczenia dopuszczalnego terenu.

Przeznaczeniem podstawowym terenu oznaczonego symbolem KDZ jest droga zbiorcza. Tereny oznaczone symbolem 1KDL, 2KD to drogi lokalne; 1KDD, 2KDD, 3KDD, 4KDD – drogi dojazdowe; 1KDX, 2KDX - komunikacja pieszo-jezdna.

Projekt planu nie narusza ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Częstochowy przyjętego uchwałą Nr 263.XX.2019 Rady Miasta Częstochowy z dnia 21 listopada 2019 r.

W obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy obszar planu przynależy do obszaru funkcjonalnego MWU : zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług. W granicach planu studium wskazuje teren dawnej fabryki zapalek przy ulicy Ogrodowej, dla którego dopuszcza realizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m².

W projekcie planu określono zasady zagospodarowania i warunki zabudowy poszczególnych terenów, zgodnie z kierunkami przeznaczenia wyznaczonymi w studium, w sposób uwzględniający występujące uwarunkowania i potencjalne możliwości rozwoju poszczególnych terenów.

Ustalenia planu dla poszczególnych terenów wydzielonych liniami rozgraniczającymi zostały zróżnicowane w sposób uwzględniający istniejące wskaźniki zagospodarowania terenu i gabaryty obiektów budowlanych, w tym ochronę istniejącej dominanty przestrzennej zlokalizowanej poza obszarem planu tj. bryłę bazyliki archikatedralnej pw. Świętej Rodziny. Plan uwzględnia wymagania ładu przestrzennego oraz efektywnego gospodarowania przestrzenią

Celem planu było ustalenie zasad zmian funkcjonalnych i przestrzennych jakim podlegać będą sąsiednie tereny w związku z realizacją planowanego połączenia drogowego.

3. ANALIZA I OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA

3.1. Istniejący stan środowiska, jego zasoby, odporność na degradację i zdolność do regeneracji, wynikający z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym oraz potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu.

Oceny stanu funkcjonowania środowiska, jego zasobów i odporności na degradację przeprowadzono w oparciu o uwarunkowania określone w opracowaniu ekofizjograficznym oraz dla przewidywanych kierunków zmian w sytuacji braku realizacji planu.

3.1.1. Emisja zanieczyszczeń do powietrza

Zanieczyszczenia powietrza na terenie miasta pochodzą z kilku podstawowych grup źródeł: komunikacji (głównie transportu samochodowego), zakładów przemysłowych oraz niskiej emisji (lokalnych palenisk i kotłowni). W Częstochowie głównymi emitarami zanieczyszczeń do powietrza tj. benzo(a)piren, pyły zawieszane PM10 i PM2,5 mają źródła związane ze spalaniem paliw w indywidualnych systemach grzewczych w zabudowie mieszkaniowej i usługowej. Drugim, co wielkości najbardziej negatywnie oddziałującym czynnikiem na stan jakości powietrza w mieście jest emisja ze źródeł komunikacyjnych. Największe zanieczyszczenia pochodzą z dróg krajowych 91 i 46. Na terenie Częstochowy zlokalizowane są też emitery punktowe odpowiedzialne za emisje zanieczyszczeń. W głównej mierze emisja pochodzi z zakładów przetwarzających surowce skalne, koksowni, hut oraz zakładów energetyki cieplnej.

Zestawienie emisji tlenków siarki i tlenków azotu [kg/rok] w strefie PL2404 miasto Częstochowa w roku 2022

rodzaj	Komunalno-bytowa	Transport drogowy	Punktowa	Inne	Suma emisji
Emisja SO _x [kg/rok]	240 437	1 216	1 035 246	12	1 276 912
Emisja NO _x [kg/rok]	110 680	607 688	1 602 954	20 802	2 342 124

Zestawienie emisji pyłów zawieszonych PM10, PM2,5, benzo(a)pirenu [kg/rok] w strefie PL2404 miasto Częstochowa w roku 2022

rodzaj	Komunalno-bytowa	Transport drogowy	Punktowa	Hałdy i wyrobiska	Inne	Suma emisji
Emisja PM10 [kg/rok]	530 418	34 409	89 523	11 006	11 482	676 837
Emisja PM2,5 [kg/rok]	472 771	26 879	56 858	2 641	999	560 149
Emisja B(a)P [kg/rok]	280,2	0,6	9,4	-	0,0	290,3

Roczna ocena jakości powietrza za rok 2022 (GIOŚ, 2023) kwalifikuje Częstochowę z punktu widzenia ochrony zdrowia do klasy C, ze względu na poziom stężeń pyłu zawieszonego PM10, dla benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 - benzo(a)pirenu,. Ze względu na wyniki klasyfikacji stref dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, ozonu, pyłu zawieszonego PM2,5, ołowiu, arsenu, kadmu, niklu Częstochowę zalicza się do klasy A. Ze względu na ochronę roślin strefa ta nie została sklasyfikowana.

Największym problemem w Częstochowie jak i całym województwie województwie śląskim w zakresie jakości powietrza są wysokie stężenia benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10. Główną przyczyną złej jakości powietrza w zakresie pyłu zawieszonego i zawartego w pyle PM10 benzo(a)pirenu w Częstochowie i całym województwie śląskim jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych (komunalno-bytowa). Problem ten dotyczy więc przede wszystkim sezonu grzewczego, trwającego od stycznia do marca i od października do grudnia. Znacznie mniejszy wpływ na przekroczenie norm w zakresie pyłu zawieszonego i zawartego w pyle benzo(a)pirenu ma emisja przemysłowa oraz liniowa.

3.1.2. Emisja hałasu

Według skali uciążliwości stosowanej w niektórych krajach Unii Europejskiej, na podstawie wyników obliczeń prowadzonych przez Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych (IETU) sytuację akustyczną w mieście należy określić jako złą do skrajnie złej. Zgodnie z zaleceniami Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) z roku 1993 dla zabudowy mieszkaniowej wskazane jest dążenie do ograniczenia

równoważnego poziomu dźwięku na zewnątrz budynku do wartości 55 dB w dzień i 45 dB w nocy. Jednocześnie zgodnie z zaleceniami WHO, dotyczącymi dokuczliwości, zakłóceń snu i rozmów, należy przyjąć, że przekroczenie granicy poziomów hałasu na zewnątrz budynku, równej 70 dB w porze dziennej i 60 dB w porze nocnej, stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 października 2012 (Dz. U. z 2012 r., poz. 1109) określa dopuszczalne poziomy hałasu określone wskaźnikami hałasu LDWN, LN, LAeq D i LAeq N.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne dla: terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, terenów mieszkaniowo-usługowych oraz terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców wyrażono wskaźnikami LAeq D i LAeq N, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami LDWN i LN, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego oraz terenów mieszkaniowo-usługowych, gdzie dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB wynosi dla dróg: LDWN – 68, LN – 59. Dopuszczalny długookresowy poziom hałasu z pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu wynosi: LDWN – 55, LN – 45. W przypadku terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej dopuszczalny poziom dźwięku A w dB wynosi dla dróg: LDWN – 64, LN – 59. Dopuszczalny długookresowy poziom hałasu z pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu dla tych terenów wynosi: LDWN – 50, LN – 40. Dla terenów w strefie śródmiejskiej dopuszczalny poziom dźwięku w dB wynosi dla dróg: LDWN – 70, LN – 65. Dopuszczalny długookresowy poziom hałasu z pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu dla tych terenów wynosi: LDWN – 55, LN – 45.

W ostatnich latach obserwuje się wzrost potencjalnego zagrożenia hałasem komunikacyjnym, zwłaszcza z powodu wzrostu natężenia ruchu, w tym zwiększenia

udziału transportu ciężkiego. Nasilił się również problem uciążliwości akustycznych związanych z funkcjonowaniem drobnej działalności usługowej, gdzie źródłem hałasu są np. urządzenia klimatyzacyjno-wentylacyjne zamontowane na budynkach handlowych i lokalach gastronomicznych.

Głównym źródłem hałasu na terenie objętym projektem planu są: linia kolejowa wzdłuż zachodniej granicy terenu objętego projektem planu oraz ciągi komunikacyjne: ul. Krakowska wzdłuż wschodniej granicy terenu objętego planem oraz drogi lokalne (ul. Ogrodowa, ul. Piotrkowska, ul. Mielczarskiego).

Dodatkowym źródłem hałasu na analizowanym terenie mogą być również tereny usługowe, produkcyjne i handlowe.

3.1.3. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Teren opracowania znajduje się w zlewni Warty. Na terenie objętym projektem planu nie występuje powierzchniowa sieć hydrograficzna oraz zbiorniki wodne.

Teren opracowania położony jest w obrębie aJCWP: Warta od zb. Poraj do Rudniczanki RW6000111813399, jest to silnie zmieniona część wód.

Zgodnie z obowiązującym planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U.2023 poz. 335) JCWP RW6000111813399 Warta od zb. Poraj do Rudniczanki charakteryzuje się umiarkowanym potencjałem ekologicznym, stanem chemicznym poniżej dobrego, ogólna ocena JCWP wskazuje na zły stan wód. Celem środowiskowym dla analizowanej JCWP jest dobry potencjał ekologiczny, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry. Wyznaczony termin osiągnięcia celów środowiskowych to rok 2027. JCWP Warta od zb. Poraj do Rudniczanki monitorowana jest w miejscowości Mstów, była objęta monitoringiem operacyjnym i diagnostycznym w roku 2020. JCWP RW6000111813399 osiągnęła 3 klasę elementów biologicznych, >2 klasę elementów fizykochemicznych (grupa 3.1 - 3.5), 2 klasę klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6). Nie został oceniony potencjał ekologiczny, stan chemiczny oraz stan JCWP.

Ocena stanu chemicznego i potencjału ekologicznego JCWP została wykonana w roku 2019, wskazuje na umiarkowany potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej

dobrego. Wskaźniki determinujące stan chemiczny to Difenyletery bromowane, Fluoranten, Benzo(a)piren, Heptachlor.

Wody podziemne

Zasoby wód podziemnych, istotne z gospodarczego punktu widzenia, retencjonowane są w osadach tworzących jurajskie i czwartorzędowe piętro wodonośne. Czwartorzędowe piętro wodonośne tworzą utwory piaszczyste i piaszczysto-żwirowe, przede wszystkim wypełniające głębokie doliny kopalne. Jurajskie piętro wodonośne jest dwudzielne. Poziom niższy budują piaski i piaskowce żelaziste warstw kościeliskich, poziom wyższy - wapienie keloweju i oksfordu.

Teren objęty projektem planu zlokalizowany jest w obrębie JCWPd PLGW600099. Charakteryzuje się ona dobrym stanem ilościowym, chemicznym, dobrym ogólnym stanem JCWPd JCWPd PLGW600099 Była objęta monitoringiem w roku 2019. Klasyfikacja jakości JCWPd 99 za rok 2019 na terenie Częstochowy wskazuje na III klasę jakości, o czym zdecydowała zawartość żelaza.

Zgodnie z obowiązującym planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U.2023 poz. 335) JCWPd PLGW600099 charakteryzuje się dobrym stanem ilościowym, chemicznym, dobrym ogólnym stanem. Celem środowiskowym jest dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy.

Jurajskie warstwy wodonośne rejonu Częstochowy zaliczono do Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP): Częstochowa (W) GZWP nr 325 i Częstochowa (E) GZWP nr 326.

Teren opracowania leży w obrębie GZWP nr 325 Częstochowa (W). GZWP Częstochowa (W) nr 325 obejmuje utwory przepuszczalne jury środkowej (warstwy kościeliskie). Jakość wód zbiornika jest niska – wymagają one skomplikowanego uzdatniania. Notuje się dużą zawartość jonów żelaza oraz manganu. Niska jakość wód jest w znacznej mierze rezultatem zakończonej już działalności górniczej. Ze względu na jakość wód i utrzymujące się jeszcze skutki drenażu górniczego, znaczne obszary w południowo-zachodniej części miasta zostały wyłączone z GZWP.

3.1.4. Powierzchnia terenu, gleby i kopaliny

Degradacja powierzchni terenu może przejawiać się w postaci:

- występowania gruntów antropogenicznych,
- występowania antropogenicznych form terenowych,

- występowania składowisk surowców, składowisk i wylewisk odpadów oraz składowisk paliw.

Teren opracowania położony jest w większości na równinie erozyjno - denudacyjna, część wschodnia położona jest na terasie erozyjno – akumulacyjnej. Teren objęty projektem planu nachylony jest w kierunku południowo-wschodnim. Charakteryzuje się niewielkim zróżnicowaniem powierzchni, Północno-zachodnia część granicy projektu planu zlokalizowana jest na wysokości 250,8 m n.p.m., południowo wschodnia granica położona na wysokości 246 m n.p.m.

Na terenie objętym projektem planu nie występują udokumentowane złoża kopalin oraz ustanowione obszary lub tereny górnicze; nie stwierdzono też występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.

3.1.5. Emisja pól elektromagnetycznych

Na terenie opracowania nie ma linii energetycznych i stacji transformatorowych o napięciu znamionowym powyżej 110 kV, które stwarzają potencjalne źródło zagrożenia dla zdrowia.

Do oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zobowiązany jest Śląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, który ma prowadzić badania w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS). Nie prowadzono monitoringu promieniowania oddziaływania pól elektromagnetycznych na terenie opracowania, stąd określenie ewentualnego zagrożenia nie jest możliwe. Pomiary promieniowania elektromagnetycznego prowadzone przez WIOŚ w roku 2019 w Częstochowie zlokalizowane były przy ul. Baczyńskiego, średnie natężenie pola elektrycznego wynosiło 0,25 V/m. W roku 2020 monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony był w centrum miasta, natężenie pola elektrycznego wynosiło <0,5 V/m. W roku 2021 monitoring ten prowadzony był przy ulicach: Bienia, Armii Krajowej, Słowackiego, Baczyńskiego. Średnia dla kategorii obszaru (Miasta powyżej 200000 mieszkańców) wyniosła 0,73 V/m.

Analiza pomiarów natężenia pól elektromagnetycznych wykonywana przez WIOŚ od roku 2017 do 2021 wskazuje na brak przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomów pól elektromagnetycznych na terenie Częstochowy.

3.1.6. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Na terenie objętym projektem planu nie ma zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz instalacji mogących

powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska

Brak realizacji ustaleń planu spowoduje utrzymanie istniejącego stanu środowiska. Brak realizacji ustaleń projektu w zakresie ochrony: przed hałasem, powietrza, wód i gruntu może negatywnie wpłynąć na środowisko i pogorszyć jakość życia mieszkańców na terenie objętym projektem planu. Brak realizacji ustaleń planu będzie powodować dalszą degradację pod względem zabudowy jak i społeczną rejonu ulic: Małej, Stawowej, Mokrej, Przechodniej i południowej części ulicy Ogrodowej.

Dodatkowo zapisy dotyczące ochrony wartości kulturowych i historycznych poprawią ich stan poprzez objęcie ochroną. Brak realizacji ustaleń planu może negatywnie wpłynąć na obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz pozostałe obiekty zabytkowe, które projekt planu obejmuje ochroną.

Brak realizacji ustaleń planu uniemożliwi zmiany funkcjonalne i przestrzenne jakim podlegać będą sąsiednie tereny w związku z realizacją planowanego połączenia drogowego .

3.2. Prognozowany sposób i stan zagospodarowania obszarów objętych postanowieniami projektu planu oraz ich wpływ na poszczególne komponenty środowiska

3.2.1. Emisja zanieczyszczeń do powietrza

Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza koncentruje się strefach zabudowy mieszkaniowej, usługowej i przemysłowej oraz wzdłuż istniejących szlaków komunikacyjnych.

Projekt planu obejmuje obszar uzbrojony, obsługiwany przez komunikację publiczną, z istniejącym układem drogowym. Projekt planu zakłada, że zaopatrzenie w ciepło będzie realizowane w oparciu o zasadę wykorzystania ciepła sieciowego, gazu oraz energii ze źródeł odnawialnych, z dopuszczeniem rozbudowy sieci; z dopuszczeniem rozwiązań indywidualnych z uwzględnieniem ograniczeń lub zakazów wprowadzonych na podstawie przepisów z zakresu Prawa ochrony środowiska.

W zakresie ochrony powietrza i ograniczenia zanieczyszczeń do atmosfery plan ustala ograniczenie emisji zanieczyszczeń związanych z ogrzewaniem lub wentylacją budynków poprzez zasadę stosowania ciepła sieciowego, z dopuszczeniem innych

rozwiązań technicznych, niepowodujących przekroczenia emisji zanieczyszczeń do środowiska, a w szczególności paliw ciekłych oraz energii ze źródeł odnawialnych.

Dodatkowo plan nakazuje w prowadzonej działalności produkcyjnej i usługowej stosowanie instalacji i technologii niskoemisyjnych, zapewniających ograniczenie emisji substancji wprowadzanych do powietrza, z uwzględnieniem ograniczeń lub zakazów wprowadzonych na podstawie przepisów z zakresu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska.

Powyższe zapisy projektu planu minimalizują ryzyko przekroczenia dopuszczalnych wartości zanieczyszczenia powietrza.

3.2.2. Emisja hałasu

W rejonach występowania działalności usługowej może być obserwowany wzrost poziomu lub powstawanie nowych źródeł emisji hałasu.

Potencjalnie największy wzrost hałasu może wystąpić na terenach oznaczonych w projekcie planu symbolami 2MU, 4MU zlokalizowanych przy ulicy Ogrodowej, w sąsiedztwie terenu UC, dopuszczającego lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży przekraczającej 2000 m². Dodatkowo tereny 4MU oraz 7MU będą od południa przylegały do nowej drogi –łącznika ulicy 1 Maja i połączenie jej wiaduktem ponad torami z ulicą Krakowską.

Ustalenia projektu planu wprowadzają warunki ochrony przed hałasem poprzez:

1. Dla terenów faktycznie zagospodarowanych jako: zabudowa mieszkaniowa, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, domy pomocy społecznej oraz budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży wymagane jest zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, ustalonych przepisami z zakresu ustawy Prawo ochrony środowiska.
2. Lokalizacja zabudowy wymagającej ochrony przed hałasem, w szczególności zabudowy mieszkaniowej, szpitali, domów pomocy społecznej oraz budynków związanych ze stałym albo czasowym pobytem dzieci i młodzieży, na terenach graniczących z obszarem kolejowym wymaga zabezpieczenia przed hałasem, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska
3. Oddziaływanie związane z prowadzoną działalnością nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza granicami nieruchomości, do której tytuł prawny ma prowadzący działalność.

Ustalenia projektu planu nie spowodują oddziaływań skumulowanych w zakresie zwiększenia poziomu hałasu oraz minimalizują ryzyko przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu na terenie objętym projektem planu.

3.2.3. Wody powierzchniowe i podziemne

W rejonach nowych obiektów przeznaczonych na działalność usługową powstaną dodatkowe miejsca wytwarzania ścieków. Poszerzenie terenów usługowych może niekorzystnie wpłynąć na stan sanitarny wód powierzchniowych i podziemnych, zwłaszcza w przypadku niewłaściwie prowadzonej gospodarki ściekowej. Na terenie objętym projektem planu nie występuje powierzchniowa sieć hydrograficzna.

Na obszarze objętym projektem planu wprowadza się zapis:

- Przy prowadzeniu gospodarowania wodami, a w szczególności przy poborze wód i postępowaniu ze ściekami oraz z wodami deszczowymi i roztopowymi, stosuje się odpowiednio do zakresu planowanej inwestycji wymagania wynikające z przepisów z zakresu Prawa wodnego oraz przepisów ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków,
- Przy korzystaniu z wód, odpowiednio do zakresu inwestycji, wymagane jest zachowanie regulacji wynikających z Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 2 kwietnia 2014r. w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 03.04.2014r. poz. 1974) ze zmianą wprowadzoną Rozporządzeniem z dnia 17 lipca 2017r. Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 19 lipca 2017 r., poz. 4337).

W celu ochrony przed możliwością zanieczyszczenia wód oraz gruntu projekt planu wprowadza nakaz:

- a) utwardzenia lub uszczelnienia powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem;
- b) nakaz ujęcia i zagospodarowania ścieków do poziomów określonych przepisami z zakresu ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo Wodne.

Projekt planu reguluje sposób odprowadzani bytowych i przemysłowych poprzez:

- a) do istniejącej i projektowanej sieci kanalizacji sanitarnej, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków,
- b) dopuszcza się rozwiązania indywidualne, w sytuacjach przewidzianych przepisami ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo Wodne oraz ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane

Projekt planu nakazuje zagospodarowanie wód deszczowych i roztopowych poprzez:

- a) retencjonowanie wód opadowych i roztopowych na działce, do której inwestor posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane:
 - z możliwością ich wtórnego wykorzystania,
 - poprzez odprowadzanie ich w stanie niezanieczyszczonym do gruntu,
- b) dopuszczenie odprowadzenia do istniejących sieci kanalizacji deszczowej, z zastosowaniem odpowiednich urządzeń chłonnych lub retencyjnych regulujących natężenie odprowadzanych do sieci wód.

Powyższe ustalenia projektu planu minimalizują ryzyko zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych.

3.2.4. Powierzchnia ziemi, gleby i kopaliny

Analizowany teren charakteryzuje się mało zróżnicowanym ukształtowaniem. Obszar ten obejmuje tereny korzystnej lub neutralnej lokalizacji zabudowy.

Na terenie objętym projektem planu nie występują udokumentowane złoża kopalin oraz ustanowione obszary lub tereny górnicze; nie stwierdzono też występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.

W projekcie planu dla ochrony gruntu ustala się nakaz:

- a) nakaz uszczelnienia powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem w sposób uniemożliwiający przedostanie się tych zanieczyszczeń do wód lub do ziemi;
- b) nakaz ujęcia i zagospodarowania ścieków do poziomów określonych przepisami z zakresu ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo Wodne.

Powyższe ustalenia projektu planu minimalizują ryzyko negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi i gleby.

3.2.5. Emisja pól elektromagnetycznych

Na terenie opracowania nie ma linii energetycznych i stacji transformatorowych o napięciu znamionowym powyżej 110 kV, które stwarzają potencjalne źródło zagrożenia dla zdrowia. W projekcie planu nie przewiduje się lokalizacji napowietrznych linii elektroenergetycznych. Projekt planu zakazuje lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW, wymagający utworzenia stref ochronnych, związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów, co minimalizuje ryzyko wystąpienia źródła ponadnormatywnej emisji pól elektromagnetycznych.

3.2.6. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Na obszarze objętym projektem planu ustala się zakaz sposobu użytkowania, zabudowy i realizacji nowych inwestycji związanych z lokalizacją:

- nowych inwestycji kwalifikowanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko - z wyłączeniem inwestycji celu publicznego - w granicach terenów oznaczonych symbolami : UC i UP;
- nowych inwestycji kwalifikowanych do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem urządzeń, sieci i instalacji infrastruktury technicznej, parkingów samochodowych, zespołów parkingów oraz dróg;
- zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku występowania poważnych awarii w rozumieniu art. 248 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska;
- urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW, wymagający utworzenia stref ochronnych, związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów;
- stacji paliw, myjni i warsztatów samochodowych, składów i baz, w tym obiektów sprzedaży opału i materiałów budowlanych;
- niekubaturowych komisów samochodowych oraz innej działalności związanej z niekubaturową ekspozycją samochodów lub części samochodowych;
- nowych obiektów związanych z prowadzeniem działalności w zakresie gospodarowania odpadami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach.

Powyższe ustalenia projektu planu minimalizują ryzyko wystąpienia poważnych awarii.

3.3. Charakterystyka roślin, grzybów i zwierząt oraz siedlisk, typów krajobrazu naturalnego i elementów przyrody nieożywionej na obszarze objętym projektem planu

3.3.1. Flora i roślinność rzeczywista

Na terenie opracowania nie występują obszary cenne przyrodniczo, w tym ustanowione: obszary NATURA 2000, rezerваты przyrody, parki narodowe lub krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne, pomniki przyrody, a także rośliny i zwierzęta chronione.

Obszar objęty planem w całości stanowi obszar zabudowy śródmiejskiej. Formami przyrodniczymi są szpalery drzew obejmujące istniejące zadrzewienia wzdłuż dróg: ul. Piotrowskiej, ul. Ogrodowej i ul. Krakowskiej. Zieleń uzupełniają istniejące skwery.

3.3.2. Fauna

O bogactwie faunistycznym każdego układu ekologicznego decyduje znaczne zróżnicowanie warunków hydrologicznych, topograficznych, glebowo-geologicznych i szaty roślinnej. Teren objęty projektem planu zlokalizowany jest w dzielnicy Śródmieście, o ścisłej zabudowie co nie sprzyja występowaniu fauny.

Jedną z najliczniej reprezentowanych grup są ptaki. W lasach i naturalnych zadrzewieniach można stwierdzić obecność: gołębi grzywaczy, sierpówek, gawronów, srok, sójek, szpaków, kawek, kosów, kowalików, 3 gatunków sikor (ubogiej, bogatki i modrej), kukułek, dzięciołów, wilg, zięb, puszczyków i dzwońców. W wielu częściach miasta, na terenach otwartych sąsiadujących z leśnymi zagajnikami - wśród wysokich traw - stwierdzono występowanie bażantów, przepiórek i kuropatw. Pospolitymi ssakami na terenie Częstochowy - spotykanymi również w obrębie zabudowy - są jeże, krety, kuny domowe i łasice łaski. Grupę gryzoni najliczniej reprezentują: myszy polne, zaroślowe i leśne, szczury wędrowne i nornice.

W rzece Konopce w Dźbowie stwierdzono chroniony gatunek ryb, a mianowicie śliza (*Noemacheilus barbatulus*). Pozostałe zinwentaryzowane gatunki ryb, to: pstrąg potokowy (*Salmo trutta fario*), okoń (*Perca fluviatilis*), szczupak (*Esox Lucius*), płoć

(*Rutilus rutilus*), kiełb krótkowąsy (*Gobio gobio*) (Cabała, Gębicki, Pierzgalski, Zygmunt, 2009). W rzece Stradomce bytują: płoć (*Rutilus rutilus*) i lin (*Tinca tinca*) (Cabała, Gębicki, Pierzgalski, Zygmunt, 2009).

Ze względu na położenie obszar śródmiejski oraz zwartą zabudowę, liczne bariery ekologiczne na analizowanym obszarze nie występują struktury ekologiczne.

Najważniejsze powiązania ekologiczne z otoczeniem zachodzą w części południowo-wschodniej i wschodniej Częstochowy poprzez dolinę Warty i kompleks lasów znajdujący się na pograniczu z gminami: Olsztyn i Mstów. Dolina Warty łączy się z obszarem węzłowym ECONET-u o znaczeniu międzynarodowym (Jura Krakowsko-Częstochowska). Silne są również powiązania w części zachodniej (dolina Stradomki), a zwłaszcza południowo-zachodniej, gdzie doliny Konopki i jej dopływów tworzą bardzo szeroki pas wilgotnych łąk i trzcinowisk. Poprzez doliny tych rzek następuje powiązanie z obszarem węzłowym ECONET-u o znaczeniu krajowym. Stanowi go kompleks lasów ciągnący się na zachód od Częstochowy. Powiązania ekologiczne pomiędzy dwoma w/w obszarami węzłowymi poprzez obszar Częstochowy są słabe. Wynika to z licznych barier w migracji zwierząt znajdujących się na terenie miasta. Należą do nich przede wszystkim trasy drogowe i kolejowe o układzie południkowym, szczególnie droga krajowa nr 1 od wschodu oraz autostrada A1 od zachodu. W centrum miasta ciągi ekologiczne wzdłuż dolin Warty i Stradomki są słabe. Występuje tutaj silna antropopresja. Obszary biologicznie czynne często ograniczają się do terenów w międzywalu.

Analizowany obszar ze względu na swoje położenie oraz istniejące zagospodarowanie nie jest istotny ze względu na występowanie powiązań przyrodniczych i ekologicznych.

3.3.4. Krajobrazy naturalne

Pod pojęciem „krajobraz naturalny” (Kondracki, 1978) rozumiemy typ terenu o swoistej strukturze, składający się z wzajemnie powiązanych elementów: rzeźby terenu, budowy geologicznej, stosunków wodnych, warunków klimatycznych, stosunków biocenotycznych i glebowych, a także efektów gospodarki ludzkiej, których wyrazem jest modyfikacja warunków przyrodniczych (bez wielkich aglomeracji miejsko-przemysłowych).

W świetle tej definicji teren opracowania zaliczyć możemy do krajobrazów wyżynnych (II), na skałach węglanowych (B).

Pod względem kulturowym krajobraz terenu objętego planem stanowi ścisłą zabudowę o charakterze śródmiejskim.

3.3.5. Elementy przyrody nieożywionej

Budowa geologiczna

Podłoże skalne obszaru stanowią utwory: triasu, jury oraz czwartorzędu. Utwory mezozoiczne zalegają na skałach paleozoicznych, sfałdowanych podczas orogenezy kaledońskiej i waryscyjskiej. Tworzą one monoklinę zapadającą pod kątem 1-5° w kierunku północno-wschodnim, ku osi Niecki Miechowskiej. W spągu zalega nieciągła warstwa zlepieńców dolnego i środkowego psrego piaskowca, pokryta dolomitami marglistymi z wkładkami ilowców i margli o miąższości ok. 60 m (osady retu). Trias środkowy reprezentują wapienie dolomityczne i wapienie o zmiennym wykształceniu oraz zalegające na nich dolomity dipoporowe oraz dolomity z przewarstwieniami ilów i mułowców (anizyk i lodyn dolny).

Osady jurajskie stanowią bezpośrednio podłoże utworów czwartorzędowych w rejonie Częstochowy. Miąższość skał jury jest zmienna, generalnie szybko rośnie w kierunku północno-wschodnim. Na południe od Sobuczyny wynosi ok. 100 m, poza północno-wschodnią granicą miasta przekracza 500 m. Kontakt między osadami triasu i jury ma charakter erozyjny.

Rynny dolinne wypełniają zróżnicowane osady staroplejstocieńskie. W dnice kopalnej doliny Warty lokalnie zalegają preglacjalne mułki rzeczne oraz osady zlodowacenia południowopolskiego, wykształcone jako piaski i żwiry fluwioglacjalne oraz gliny morenowe. Wyżej występuje szerzej rozprzestrzeniona warstwa piasków i żwirów rzecznych, usypanych podczas interglacjału mazowieckiego, o miąższości od kilku do ok. 20 m.

Na powierzchni terenu największy zasięg mają wodnolodowcowe osady piaszczysto-żwirowe. Generalnie są to piaski grube i żwiry w części spągowej, wyżej wzrasta udział piasków średnich z przewarstwieniami piasków drobnych oraz soczewkami piasków gliniastych. Większy udział warstwianych piasków średnich i drobnych stwierdza się w obrębie kemów.

Ukształtowanie powierzchni

Według regionalizacji geomorfologicznej S. Gilewskiej, Częstochowa położona jest na granicy dwóch makroregionów: Wyżyny Krakowskiej i Wyżyny Śląskiej.

Analizowany obszar położony jest w obrębie Wyżyny Śląskiej (region Dolina Górnej Warty).

Zasadniczy charakter rzeźby obszaru miasta ukształtowany został w plejstocenie w związku z działalnością erozyjno-akumulacyjną wód subglacialnych i proglacialnych oraz lądolodu podczas zlodowacenia odry (stadiał maksymalny zlodowacenia środkowopolskiego). Rzeźbę starszą reprezentują powierzchnie ostańców denudacyjnych oraz (częściowo) powierzchnia progu strukturalnego, młodszą - poziomy erozyjno-akumulacyjne terasy aluwialne.

Teren opracowania położony jest na terasie erozyjno – akumulacyjnej.

Gleby

Gleby na terenie Częstochowy wytworzyły się na zróżnicowanym podłożu skalnym. W części południowo-zachodniej i południowej miasta w tym na obszarze opracowania, znaczny obszar zajmują łąki, duży jest też udział osadów mułowo-torfowych, występuje tu również gdzieś podłoże torfów niskich. Na lżejszym podłożu - piasków i glin lekkich - wykształciły się przeważnie gleby bielcowe.

Omawiany teren w większości położony na równinie erozyjno – akumulacyjnej, wschodnia część terenu położona jest na terasie erozyjno – akumulacyjnej. Występują tu głównie gleby antropogeniczne (antrosole).

Warunki klimatyczne

Według regionalizacji rolniczo-klimatycznej R. Gumińskiego, obszar miasta Częstochowy należy do dzielnicy częstochowsko-kieleckiej. Dla tej dzielnicy średnia temperatura roczna wynosi 8°C, średnia temperatura stycznia to -4°C, a lipca 17°C; okres wegetacyjny trwa 200-210 dni; średni czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi 60-90 dni; przeważają wiatry południowo-zachodnie i zachodnie od 3 do 3,5 m/s; roczne sumy opadów wynoszą 700 mm, najwyższe występują w lipcu 100 mm, a najniższe w styczniu 40 mm.

Średni czas usłonecznienia wynosi 1490 godzin rocznie, tj. średnio 4 godz. i 5 minut/dobę. Jest on o kilka procent wyższy niż przeciętnie w województwie. Relatywnie usłonecznienie jest szczególnie wysokie w miesiącach wiosennych i letnich (w relacji do innych stacji meteorologicznych na terenie województwa). Jesienią jest zbliżone do przeciętnej wojewódzkiej, natomiast zimą jest relatywnie najniższe. W styczniu średni czas usłonecznienia wynosi tylko 1 godz. i 20 minut na dobę.

Średnia roczna liczba dni z mgłą wynosi 42. Średnia liczba dni z przymrozkiem w okresie kwiecień - październik wynosi 10 (w dolinach i innych obniżeniach terenu, gdzie stagnuje chłodne powietrze przymrozki występują z pewnością częściej).

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8,0°C (wielolecie 1971-2000), jednak lokalnie może się różnić w zależności od ekspozycji stoków oraz predyspozycji danego terenu do zalegania zimnego, ciężkiego powietrza. Roczny przebieg średnich miesięcznych temperatur jest regularny. Minimum występuje w styczniu, maksimum w lipcu.

Opady atmosferyczne wynoszą średnio 612 mm w ciągu roku (wielolecie 1961-2000). Najniższą roczną sumę opadów zanotowano w 1989 r. (401 mm), najwyższą w 1974 r. (882 mm). Najwyższe opady notuje się w miesiącach letnich (czerwiec – sierpień), na które przypada 40% opadu rocznego. Maksimum występuje w lipcu (86 mm). Najniższe opady notowane są zimą i wczesną wiosną (styczeń – marzec), tylko 15% opadu rocznego. Minimum (29 mm) przypada na luty. W latach suchych występuje znaczący deficyt wilgoci w glebie, szczególnie na obszarach wychodni uszczelinionych wapieni oraz w strefach występowania osadów piaszczysto-żwirowych.

Liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi 60-70, przeciętna grubość pokrywy śnieżnej jest niewielka. Kierunek i siła wiatru zależy od ukształtowania powierzchni w pagórkowatym terenie. Prędkość wiatru zmniejsza się w dolinach, kierunek wiatru jest wymuszony przebiegiem osi doliny. Według pomiarów stacji meteorologicznej Częstochowa (położonej w części grzbietowej wzniesienia o wysokości względnej dochodzącej do 40 m, gdzie rzeźba terenu w niewielkim stopniu modyfikuje kierunek i siłę wiatru) dominują wiatry zachodnie, południowo-zachodnie i południowe, szczególnie w styczniu, kiedy wyjątkowo rzadko wieje z północy, północnego wschodu i wschodu. Ogólnie, w ciągu całego roku najrzadziej wieją wiatry z północnego wschodu. Udział ciszy jest niski - 9%. Średnia prędkość wiatru wynosi ok. 3 m/s. Nie występuje znaczące zróżnicowanie prędkości wiatru w poszczególnych porach roku.

Wody podziemne

Czwartorzędowe piętro wodonośne tworzą utwory piaszczyste i piaszczysto-żwirowe, przede wszystkim wypełniające głębokie doliny kopalne. Jurajskie piętro wodonośne jest dwudzielne. Poziom niższy budują piaski i piaszkowce żelaziste

warstw kościeliskich, poziom wyższy - wapienie keloweju i oksfordu. Czwartorzędowy poziom wodonośny zasilany jest przez infiltrujące bezpośrednio z powierzchni wody opadowe lub wodami rzeczными. Zwierciadło wód czwartorzędowych jest z reguły swobodne.

Górnourajski poziom wodonośny występuje w północnej i wschodniej części miasta. W części wschodniej zalega na rzędnej 250 - 248 m n.p.m., Wody poziomu górnourajskiego wypełniają szczeliny i pustki pochodzenia krasowego, z reguły mają zwierciadło swobodne. Poziom jest zasilany wodami opadowymi lub rzeczными bezpośrednio do wapieni lub poprzez gliny zwietrzelinowe lub przepuszczalne osady wodnolodowcowe bądź rzeczne (doliny Warty i Białki).

Teren opracowania leży w obszarze GZWP Częstochowa (W) nr 325. Częstochowa (W) GZWP nr 325 obejmuje utwory przepuszczalne jury środkowej (warstwy kościeliskie).

Wody powierzchniowe

Teren objęty projektem planu położony jest w przyrzeczu Warty. Częstochowa leży w całości w dorzeczu górnej Warty. W zlewni górnej Warty nieco wyższy jest odpływ półroczny zimowego. W okresie rocznym zaznacza się wezbranie od lutego do kwietnia (maksimum w marcu - 135% średniego rocznego przepływu). Jest ono związane z wiosennymi roztopami. W zakresie przepływów wysokich zaznacza się drugorzędne maksimum przypadające na miesiące letnie (lipiec i sierpień). W tych dwóch miesiącach występuje największe prawdopodobieństwo wystąpienia wezbrań powodziowych.

Na reżim przepływów na Warcie duży wpływ wywiera zbiornik retencyjny w Poraju, który reguluje przepływy, przede wszystkim łagodzi największe wezbrania niosące zagrożenie powodziowe.

Ostona przeciwpowodziowa w przypadku Warty jest dobrze rozwinięta. Składają się na nią: zbiornik retencyjny w Poraju, kanał ulgi Kucelinka oraz wały przeciwpowodziowe.

Wody stojące w Częstochowie reprezentowane są głównie przez sztuczne zbiorniki wodne: zbiorniki wód przemysłowych, glinianki, a ponadto przez płytkie rozlewiska w strefie dawnego górnictwa rud żelaza oraz starorzecza w dolinie Warty. Zbiorniki wodne zajmują łączną powierzchnię 91 ha (0,57% powierzchni miasta).

Na terenie objętym projektem planu nie występuje powierzchniowa sieć hydrograficzna.

3.5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji postanowień projektu planu

Analiza uwarunkowań przyrodniczych pozwala na sformułowanie głównych problemów związanych z ochroną środowiska, warunkującą możliwość korzystania z jego zasobów oraz problemami ochrony jego walorów.

Na obszarze objętym projektem planu nie występują obiekty podlegające ochronie z mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W myśl opracowania ekofizjograficznego teren objęty projektem planu oceniony został, jako predestynowany do zabudowy, jako obszar, który powinien pełnić przede wszystkim funkcję zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Dla tego terenu nie stwierdzono i nie wyznaczono żadnych funkcji przyrodniczych.

Główne problemy środowiska na terenie opracowania dotyczą przeobrażeń przyrody ożywionej oraz powierzchni terenu. Rozwojowi cywilizacyjnemu człowieka towarzyszą przeobrażenia flory i roślinności.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ dla Miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka regionalnego - Aglomeracji Częstochowskiej określono następujące kierunki rozwoju, którymi są m.in.:

- rozwój bazy gospodarczej przez tworzenie warunków dla inwestycji oraz sektora badawczo-rozwojowego,
- rozwój obszaru winien być ukierunkowany na wzmocnienie funkcji wielkomiejskich o znaczeniu krajowym i międzynarodowym,
- poprawę jakości środowiska.

Częstochowa reprezentuje również „Obszar ochrony krajobrazów kulturowych”. Wskazaniem PZP Województwa Śląskiego 2020+ jest zapis dotyczący: Rozwój obszaru powinien być ukierunkowany na ochronę zasobów dziedzictwa kulturowego, zarówno materialnych jak i niematerialnych, mających szczególne znaczenie dla zachowania tożsamości regionu, kształtowania turystycznej i gospodarczej atrakcyjności województwa oraz tworzenia nowych miejsc pracy. Dodatkowo PZP Województwa Śląskiego 2020+ wskazał Częstochowę w „Obszarach wymagających rewitalizacji”. Celem dla tych Obszarów jest przywrócenie im funkcji użytkowych poprzez nowe zagospodarowanie o wysokich walorach architektury i urbanistyki,

uwzględniające zagadnienia efektywności energetycznej i poszanowania energii, ukierunkowane na ochronę dziedzictwa kulturowego i kształtujące struktury pod kątem poprawy jakości środowiska zamieszkania.

Podstawowe przepisy prawne dotyczące realizacji polityki ekologicznej państwa wymieniono na wstępie. Głównym założeniem zasady zrównoważonego rozwoju kraju jest takie stymulowanie procesów gospodarczych i społecznych, aby zachować walory i zasoby środowiska w stanie zapewniającym możliwość korzystania z nich przez obecne i przyszłe pokolenia. Zasada zrównoważonego rozwoju znajduje swoje odzwierciedlenie w planie poprzez wskazanie licznych działań zmierzających do zachowania funkcji ekologicznych środowiska przyrodniczego i jego wartości, a w szczególności poprawę wyposażenia w lokalną infrastrukturę mającą na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń wszelkiego rodzaju, zorganizowane formy gromadzenia i odbioru odpadów, zalecenia do stosowania systemów wykorzystujących czyste ekologicznie nośniki energii dla zaopatrzenia w ciepło i zapewnienie odpowiednich standardów w zaopatrzeniu w energię elektryczną.

Skuteczność ochrony różnorodności biologicznej realizowana jest poprzez uwzględnienie w strukturze przestrzennej jednostki cennych przyrodniczo obszarów, jak:

- obowiązek racjonalnego gospodarowania na terenach trwałych użytków zielonych, pełniących istotną rolę w zachowaniu funkcji ekologicznych w całości systemu przyrodniczego miasta;
- gospodarowanie musi być podporządkowane priorytetowi ochrony siedlisk i gatunków oraz zgodne z ustawą o ochronie przyrody;
- utrzymanie terenów otwartych i ochronę powierzchni biologicznie czynnych w obrębie obszarów zainwestowanych;
- dostosowanie form rozwoju osadnictwa, poprzez zachowanie ładu przestrzennego, ograniczenie tendencji rozpraszania zabudowy, wprowadzenie rygorów dotyczących gabarytów i formy architektonicznej zabudowy;
- działania służące ochronie zasobów wodnych i poprawie czystości wód: eliminowanie ognisk zanieczyszczeń, rozwiązanie problemu usuwania i składowania odpadów, ograniczenie poziomu zanieczyszczeń powietrza oraz ochronę przed hałasem i wibracjami i odbioru odpadów, zalecenia do stosowania systemów wykorzystujących czyste ekologicznie nośniki energii dla zaopatrzenia

w ciepło i zapewnienie odpowiednich standardów w zaopatrzeniu w energię elektryczną.

Projekt planu zakłada różne formy przeznaczenia terenu:

- MU - tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
- MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- MzUP – tereny zabudowy zamieszkania zbiorowego i usług publicznych,
- U – tereny zabudowy usługowej,
- UC – tereny zabudowy usługowej dopuszczone do rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m²,
- UP – tereny zabudowy usługowej – usługi publiczne,
- KDZ – tereny dróg publicznych – droga zbiorcza,
- KDL – tereny dróg publicznych – droga lokalna,
- KDD – tereny dróg publicznych – droga dojazdowa,
- KDX – tereny ciągów pieszo-jezdnym;

Wielkości i zróżnicowanie w projekcie planu typów projektowanego przeznaczenia terenów wynika z istniejącego stanu zagospodarowania. Projekt planu obejmuje obszar uzbrojony, obsługiwany przez komunikację publiczną, z istniejącym układem drogowym. Kierunki przeznaczenia dla sąsiednich terenów oraz ustalenia w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Częstochowy przyjętego uchwałą nr 263/XX/2019 Rady Miasta Częstochowy z dnia 21 listopada 2019 r. dla analizowanego obszaru przesądzają o planowanym zagospodarowaniu analizowanego terenu.

3.6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektu planu

Zasadnicze znaczenie dla dokumentów planistycznych określających cele i kierunki rozwoju państw, regionów, sektorów gospodarki i przestrzeni publicznej na progu XXI wieku posiada VII Program Działań Unii Europejskiej – „Dobrze żyć w granicach naszej planety” (Decyzja nr 1386/2013/UE z dnia 20 listopada 2013 r. ustanawiająca siódmy wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego), „Strategia Zrównoważonego Rozwoju Unii Europejskiej –Europa 2020”, a także Polityka ekologiczna państwa 2030.

Biorąc pod uwagę ustalenia projektu Planu i ich potencjalne skutki środowiskowe dokonano oceny spójności projektu z celami ochrony środowiska sformułowanymi w/w dokumentach. Przy analizie kierowano się oceną relacji, jaka zachodzi pomiędzy zapisami projektu planu a dokumentami o charakterze strategicznym, w następujących kategoriach:

1. Formalnie niekolidujące (NK) – spełniony jest wymóg spójności przede wszystkim z racji ogólności ustaleń
2. Wzmacniające (W) – spełniony jest wymóg spójności, a zawarte w badanym dokumencie ustalenia będą wzmacniać cele dokumentów strategicznych
3. Konfliktowe (K) – wymóg spójności podważony poprzez rozbieżność ustaleń.

Nazwa dokumentu	Cele dokumentu	Ocena spójności	Ustalenia projektu Planu
Decyzja nr 1386/2013/UE z dnia 20 listopada 2013 r. ustanawiająca siódmy wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego	<p>1.ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii;</p> <p>2.przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną;</p> <p>3.ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem obciążeniami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu;</p> <p>4.maksymalizacja korzyści płynących z prawodawstwa Unii w zakresie ochrony środowiska;</p> <p>5.poprawa dowodów stanowiących podstawę polityki ochrony środowiska;</p> <p>6.zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianie klimatu oraz urealnieniu cen;</p> <p>7.poprawa uwzględniania aspektu ochrony środowiska i zwiększeniu spójności polityki;</p> <p>8.wspieranie zrównoważonego charakteru miast Unii;</p> <p>9.zwiększenie efektywności Unii w przeciwdziałaniu regionalnym i globalnym wyzwaniom w zakresie ochrony środowiska.</p>	W NK	Zapisy projektu Planu dotyczące zasad ochrony środowiska i przyrody wraz z określeniem szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy.
Polityka ekologiczna państwa 2030 – PEP2030 przyjęta uchwałą Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. (M.P. 2019 poz. 794)	<p>PEP2030 jest strategią zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Rolą PEP2030 jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców.</p> <p>Celem głównym Strategii „Polityka ekologiczna państwa 2030” jest Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców. Celami szczegółowymi są</p> <p>1. Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego,</p> <p>2. Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska</p> <p>3. Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych.</p>	W NK	Projekt Planu uwzględni m. in. następujące cele poprzez: zapisy projektu planu dotyczące zasad dotyczące ochrony środowiska i przyrody wraz z określeniem szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy, a także zapewnienia mieszkańcom odpowiednich warunków i jakości życia.

4. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Realizacja ustaleń projektu planu wpływa w zróżnicowany sposób na poszczególne komponenty środowiska (powietrze, powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny, ludzi, dobra materialne) i na ich wzajemne powiązania oraz na ekosystemy i krajobraz.

Zróżnicowanie skutków można określić w zależności od:

⇒ trwałości występowania	- krótkotrwałe - długotrwałe
⇒ odwracalności zjawisk	- odwracalne - nieodwracalne
⇒ zasięgu przestrzennego oddziaływania	- regionalne - ponadlokalne - lokalne

Posługując się powyższą systematyką, dokonano próby zdiagnozowania relacji pomiędzy przewidywanymi skutkami realizacji ustaleń projektu planu, a stanem jakości poszczególnych komponentów środowiska.

Ustalenie wpływu realizacji ustaleń projektu planu na ekosystemy i krajobraz dokonano poprzez analizę syntetyczną wpływu na komponenty środowiska oraz elementy struktury przestrzennej oddziaływań na środowisko, które będą towarzyszyć realizacji projektowi planu oraz określono stopień potencjalnego oddziaływania na środowisko.

4.1. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Na obszarze objętym projektem planu nie występują obszary cenne przyrodniczo, w tym ustanowione: obszary NATURA 2000.

W sąsiedztwie terenu objętego projektem planu nie występują obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) oraz obszary specjalnej ochrony siedlisk (SOO) utworzone w ramach Obszarów Natura 2000. Ze względu na znaczne oddalenie od obszarów Natury 2000 (Ostoi Olsztyńsko-Mirowskiej, Przełom Warty koło Mstowa, Walaszczyki i Poczesna koło Częstochowy) ustalenia planu nie wpłyną negatywnie na obszary sieci Natura 2000.

Ocena wpływu ustaleń projektu planu na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tych obszarów:

- charakter zmian – małoistotne oddziaływania na środowisko

4.2. Oddziaływanie na rośliny i zwierzęta oraz różnorodność biologiczną

Obszar objęty projektem planu nie wyróżnia się i nie wymaga ochrony ze względu na istniejące walory przyrodnicze.

Projekt planu wprowadza nakaz dla terenów drogi zbiorczej KDZ i dróg lokalnych 1KDL, 2KDL w ramach realizacji powierzchni biologicznie czynnej ustala się wprowadzenie zieleni przyulicznej w formie zadrzewień rzędowych.

Projekt planu określa minimalny udział terenu biologicznie czynnego w stosunku do powierzchni działki. Dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami 1MU, 2MU, 1U, 2U, 3U, 4U, 5U, UC minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do całkowitej powierzchni działki wynosi 15%.

Dla terenów oznaczonych symbolami 3MU, 3MzUP jest to 25% powierzchni działki. Dla terenów oznaczonych symbolami 4MU, 5MU, 6MU, 7MU udział powierzchni biologicznie czynnej wynosi 20%. Dla terenów oznaczonych symbolem MW, 1MzUP, 2MzUP, UP udział powierzchni biologicznie czynnej wynosi 30%.

Ze względu na niewielki obszar terenu objętego projektem planu w stosunku do powierzchni miasta ok. 0,18%, nie nastąpią osłabienia struktur istotnych dla funkcjonowania przyrody na terenie miasta.

Ze względu na ubogie pod względem gatunkowym pokrycie terenu negatywny wpływ na środowisko jest mało istotny dla jego funkcjonowania.

Ocena wpływu ustaleń projektu planu na rośliny i zwierzęta oraz różnorodność biologiczną:

- charakter zmian – małoistotny dla funkcjonowania środowiska.
- typ oddziaływania – bezpośrednie, pośrednie;
- okres trwania oddziaływania – krótkotrwałe, długotrwałe;
- zasięg oddziaływania – lokalny;
- trwałość przekształceń – nieodwracalne, odwracalne.

4.3. Oddziaływanie na ludzi

Oddziaływanie na ludzi będzie się wiązało z możliwym pogorszeniem warunków areosanitarnych, zwiększonym poziomem hałasu użytkowania terenu objętego planem. Oddziaływana te będą występować lokalnie oraz mieć charakter krótkotrwały. Nie zostaną też naruszone dobra materialne osób prywatnych.

Projekt planu wprowadza następujące nakazy, ograniczające negatywny wpływ ustaleń projektu na ludzi:

- Realizacji zieleni przyulicznej w granicach pasów drogowych.
- Ograniczenie emisji zanieczyszczeń związanych z ogrzewaniem lub wentylacją budynków.
- W prowadzonej działalności produkcyjnej i usługowej ustala się stosowanie instalacji i technologii niskoemisyjnych, zapewniających ograniczenie emisji substancji wprowadzanych do powietrza.
- Lokalizacja zabudowy wymagającej ochrony przed hałasem, w szczególności zabudowy mieszkaniowej, szpitali, domów pomocy społecznej oraz budynków związanych ze stałym albo czasowym pobytem dzieci i młodzieży, na terenach graniczących z obszarem kolejowym wymaga zabezpieczenia przed hałasem.

Projekt planu wprowadza dla terenów zabudowy mieszkaniowej, zabudowy mieszkaniowo-usługowej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, domów pomocy społecznej oraz dla budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ochronę przed hałasem.

Projekt planu wprowadza zakaz lokalizacji:

- nowych inwestycji kwalifikowanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko - z wyłączeniem inwestycji celu publicznego - w granicach terenów oznaczonych symbolami: UC i UP;
- nowych inwestycji kwalifikowanych do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem urządzeń, sieci i instalacji infrastruktury technicznej, parkingów samochodowych, zespołów parkingów oraz dróg;
- zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku występowania poważnych awarii w rozumieniu art. 248 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska;

- urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW, wymagający utworzenia stref ochronnych, związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów;
- stacji paliw, myjni i warsztatów samochodowych, składów i baz, w tym obiektów sprzedaży opału i materiałów budowlanych;
- niekubaturowych komisów samochodowych oraz innej działalności związanej z niekubaturową ekspozycją samochodów lub części samochodowych;
- nowych obiektów związanych z prowadzeniem działalności w zakresie gospodarowania odpadami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach.

Potencjalnie największy wzrost hałasu może wystąpić na terenach oznaczonych w projekcie planu symbolami 2MU, 4MU zlokalizowanych przy ulicy Ogrodowej, w sąsiedztwie terenu UC, dopuszczającego lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży przekraczającej 2000 m². Dodatkowo tereny 4MU oraz 7MU będą od południa przylegały do nowej drogi – łącznika ulicy 1 Maja i połączenie jej wiaduktem ponad torami z ulicą Krakowską.

Planowane przeznaczenie terenów pozwala na stwierdzenie, że nie nastąpią skumulowane oddziaływania (hałas drogowy, kolejowy oraz hałas, który będzie emitowany w wyniku realizacji ustaleń projektu planu) w zakresie oddziaływania hałasu na ludzi.

Ustalenia projektu planu nie spowodują oddziaływań skumulowanych w zakresie zwiększenia poziomu hałasu oraz minimalizują ryzyko przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu na terenie objętym projektem planu.

Zapisy w projekcie planu pozwalają na stwierdzenie, że nie zostaną przekroczone standardy i normy w zakresie ochrony środowiska na terenie objętym projektem planu, związku, z czym nie przewiduje się negatywnych oddziaływań na warunki zdrowotne ustaleń w projekcie planu.

Ocena wpływu ustaleń projektu planu ludzi:

- charakter zmian – małoistotne oddziaływanie na środowisko;
- typ oddziaływania – bezpośrednie, pośrednie;
- okres trwania oddziaływania – krótkotrwałe, długotrwałe;
- zasięg oddziaływania – lokalny;
- trwałość przekształceń – nieodwracalne, odwracalne.

4.4. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu powstaną obiekty będące potencjalnym źródłem zanieczyszczeń wód podziemnych. Na terenie objętym projektem planu nie występują zbiorniki wodne i ciekły wodne.

Planowane przeznaczenie terenu może powodować punktowy i powierzchniowy spływ zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych. Przeznaczenie terenu pod drogi wewnętrzne może skutkować spływem zanieczyszczeń typu „komunikacyjnego”.

Projekt planu określa zasady gospodarowania wodami. Przy prowadzeniu gospodarowania wodami, a w szczególności przy poborze wód i postępowaniu ze ściekami oraz z wodami deszczowymi i roztopowymi, stosuje się odpowiednio do zakresu planowanej inwestycji wymagania wynikające z przepisów z zakresu Prawa wodnego oraz przepisów ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

W celu ochrony przed możliwością zanieczyszczenia wód oraz gruntu projekt planu wprowadza nakaz:

- a) utwardzenia lub uszczelnienia powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem;
- b) nakaz ujęcia i zagospodarowania ścieków do poziomów określonych przepisami z zakresu ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo Wodne.

Projekt planu reguluje sposób odprowadzania bytowych i przemysłowych poprzez:

- a) do istniejącej i projektowanej sieci kanalizacji sanitarnej, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków,
- b) dopuszcza się rozwiązania indywidualne, w sytuacjach przewidzianych przepisami ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo Wodne oraz ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane.

Projekt planu nakazuje zagospodarowanie wód deszczowych i roztopowych poprzez:

- a) retencjonowanie wód opadowych i roztopowych na działce, do której inwestor posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane:
 - z możliwością ich wtórnego wykorzystania,
 - poprzez odprowadzanie ich w stanie niezanieczyszczonym do gruntu,

- b) dopuszczenie odprowadzenia do istniejących sieci kanalizacji deszczowej, z zastosowaniem odpowiednich urządzeń chłonnych lub retencyjnych regulujących natężenie odprowadzanych do sieci wód.

Powyższe ustalenia projektu planu minimalizują ryzyko zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych..

Dodatkowo projekt planu zakazuje lokalizacji nowej zabudowy i przedsięwzięć mogących negatywnie wpływać na wody:

- nowych inwestycji kwalifikowanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko - z wyłączeniem inwestycji celu publicznego - w granicach terenów oznaczonych symbolami: UC i UP;
- nowych inwestycji kwalifikowanych do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem urządzeń, sieci i instalacji infrastruktury technicznej, parkingów samochodowych, zespołów parkingów oraz dróg;
- zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku występowania poważnych awarii w rozumieniu art. 248 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska;
- urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW, wymagający utworzenia stref ochronnych, związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów;
- stacji paliw, myjni i warsztatów samochodowych, składów i baz, w tym obiektów sprzedaży opału i materiałów budowlanych;
- niekubaturowych komisów samochodowych oraz innej działalności związanej z niekubaturową ekspozycją samochodów lub części samochodowych;
- nowych obiektów związanych z prowadzeniem działalności w zakresie gospodarowania odpadami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach.

Ustalenia projektu planu w tym zakresie minimalizują potencjalne negatywne oddziaływanie na wody.

Realizacja projektu planu spowoduje zwiększenie ilości ścieków, które jednak nie powinny wpływać negatywnie na wody podziemne i powierzchniowe przy zachowaniu ustaleń projektu planu dotyczących ochrony wód.

Ocena wpływu ustaleń projektu planu na wody powierzchniowe i podziemne:

- charakter zmian – małoistotne oddziaływanie na środowisko;

- typ oddziaływania – bezpośrednie, pośrednie;
- okres trwania oddziaływania – krótkotrwałe, długotrwałe;
- zasięg oddziaływania – lokalny, ponadlokalny;
- trwałość przekształceń –odwracalne, częściowo odwracalne.

4.5. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne.

Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza koncentruje się strefach zabudowy mieszkaniowej, usługowej i przemysłowej oraz wzdłuż istniejących szlaków komunikacyjnych.

Projekt planu obejmuje obszar uzbrojony, obsługiwany przez komunikację publiczną, z istniejącym układem drogowym. Projekt planu zakłada, że zaopatrzenie w ciepło będzie realizowane w oparciu o zasadę wykorzystania ciepła sieciowego, gazu oraz energii ze źródeł odnawialnych, z dopuszczeniem rozbudowy sieci; z dopuszczeniem rozwiązań indywidualnych z uwzględnieniem ograniczeń lub zakazów wprowadzonych na podstawie przepisów z zakresu Prawa ochrony środowiska.

W zakresie ochrony powietrza i ograniczenia zanieczyszczeń do atmosfery plan ustala ograniczenie emisji zanieczyszczeń związanych z ogrzewaniem lub wentylacją budynków poprzez zasadę stosowania ciepła sieciowego, z dopuszczeniem innych rozwiązań technicznych, niepowodujących przekroczenia emisji zanieczyszczeń do środowiska, a w szczególności paliw ciekłych oraz energii ze źródeł odnawialnych.

Dodatkowo plan nakazuje w prowadzonej działalności produkcyjnej i usługowej stosowanie instalacji i technologii niskoemisyjnych, zapewniających ograniczenie emisji substancji wprowadzanych do powietrza, z uwzględnieniem ograniczeń lub zakazów wprowadzonych na podstawie przepisów z zakresu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska.

Na obszarze planu wprowadza się zakaz zmiany sposobu użytkowania, zabudowy i realizacji nowej zabudowy związanych z lokalizacją:

- nowych inwestycji kwalifikowanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko - z wyłączeniem inwestycji celu publicznego - w granicach terenów oznaczonych symbolami: UC i UP;
- nowych inwestycji kwalifikowanych do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem urządzeń, sieci i instalacji infrastruktury technicznej, parkingów samochodowych, zespołów parkingów oraz dróg;

- zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku występowania poważnych awarii w rozumieniu art. 248 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska;
- urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW, wymagający utworzenia stref ochronnych, związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów;
- stacji paliw, myjni i warsztatów samochodowych, składów i baz, w tym obiektów sprzedaży opału i materiałów budowlanych;
- niekubaturowych komisów samochodowych oraz innej działalności związanej z niekubaturową ekspozycją samochodów lub części samochodowych;
- nowych obiektów związanych z prowadzeniem działalności w zakresie gospodarowania odpadami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach.

Powyższe zapisy projektu planu minimalizują ryzyko przekroczenia dopuszczalnych wartości zanieczyszczenia powietrza.

Zastosowanie niskoemisyjnych źródeł energii cieplnej oraz najnowszych dostępnych technologii i urządzeń pozwoli na maksymalne ograniczanie emisji zanieczyszczeń ze źródeł grzewczych, a wprowadzenie pasa zieleni wzdłuż dróg dodatkowo zapewni kompensację przyrodniczą.

Ocena wpływu ustaleń planu na powietrze:

- charakter zmian – małoistotne oddziaływania na środowisko;
- typ oddziaływania – bezpośrednie, pośrednie;
- okres trwania oddziaływania – długotrwałe, krótkotrwałe;
- zasięg oddziaływania – lokalny;
- trwałość przekształceń – odwracalne.

4.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.

Analizowany obejmuje w przeważającej części tereny korzystnej lub neutralnej lokalizacji zabudowy.

Na terenie objętym projektem planu nie występują udokumentowane złoża kopalin oraz ustanowione obszary lub tereny górnicze; nie stwierdzono też występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.

Projekt planu w celu ochrony gruntu nakazuje:

- ujęcie i zagospodarowanie ścieków do poziomów określonych przepisami z zakresu ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo Wodne;

- uszczelnienie powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem w sposób uniemożliwiający przedostanie się tych zanieczyszczeń do wód lub do ziemi.

W trakcie realizacji ustaleń projektu planu zachodzi nieznaczące prawdopodobieństwo negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi, związane z przekształceniami powierzchni, które będą efektem prac ziemnych.

Zapisy projektu planu minimalizują ryzyko negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi.

Ocena wpływu ustaleń projektu planu na powierzchnię ziemi:

- charakter zmian – małoistotne oddziaływania na środowisko;
- typ oddziaływania – bezpośrednie, pośrednie;
- okres trwania oddziaływania – długotrwałe; krótkotrwałe;
- zasięg oddziaływania – lokalny;
- trwałość przekształceń – nieodwracalne, odwracalne.

4.7. Oddziaływanie na krajobraz

Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie negatywnie na krajobraz analizowanego terenu. Projekt określa zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz krajobrazu.

Określone w projekcie planu zasady w zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz krajobrazu, wpłyną pozytywnie na krajobraz. Ustalone zasady zagospodarowania terenów wraz z określeniem parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy, w tym ograniczenie wysokości obiektów budowlanych, ujednoliconą formą, skalą i kolorystyką budynków oraz elementów zagospodarowania terenu, kształt dachów mogą wpłynąć korzystnie na krajobraz terenu objętego planem.

Plan określa elementy zagospodarowania przestrzennego wymagające ochrony lub ukształtowania:

1. Dominantę przestrzenną, zlokalizowaną poza obszarem planu, obejmującą bryłę bazyliki archikatedralnej pw. Świętej Rodziny, oznaczoną piktogramem na rysunku planu;
2. Ulica z zachowaną historyczną nawierzchnią - ulica Mokra, oznaczona symbolem 2KDD;
3. Fragmenty zabudowy pierzejowej ulic: Krakowskiej, Małej i Stawowe.

Projekt planu w celu ochrony dominandy przestrzennej określa następujące zasady:

1. strefy otwarcia widokowego w ciągu ulic: Ogrodowej i Krakowskiej, oznaczone graficznie na rysunku planu;
2. oś widokową, oznaczoną graficznie na rysunku planu, pomiędzy liniami rozgraniczającymi ulicy Mokrej, oznaczonej symbolem 2KDD.

Dla realizacji nowej zabudowy oraz nadbudowy i rozbudowy budynków istniejących ustala się, że wysokość zabudowy nie może przesłonić widoku na dominantę przestrzenną. Wysokość zabudowy musi spełniać wymagania zgodnie z ustaleniami szczegółowymi dla terenów objętych planem.

Ustalenia wynikające z zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz krajobrazu, z określeniem wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych oraz zasad kształtowania linii zabudowy pozytywnie wpłyną na krajobraz terenu objętego projektem planu.

Ocena wpływu ustaleń projektu planu na krajobraz:

- charakter zmian – korzystne oddziaływanie na środowisko;

4.8. Oddziaływanie na klimat

Projekt planu ze względu na niewielką skalę zagospodarowania terenu nie wpłynie w żaden sposób na pogorszenie i modyfikację warunków klimatycznych.

Ocena wpływu ustaleń projektu planu na klimat:

- charakter zmian – mało istotny dla funkcjonowania środowiska.

4.9. Oddziaływanie na zasoby naturalne.

W granicach obszaru objętego projektem planu nie występują udokumentowane złoża kopalin. Innym zasobem naturalnym środowiska są wody podziemne zgromadzone w Głównym Zbiorniku Wód Podziemnych Częstochowa (W) GZWP nr 325. Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie znacząco na warunki zasilania zbiornika, ani nie ograniczy dostępu do jego zasobów.

Ocena wpływu ustaleń projektu planu na zasoby naturalne

- charakter zmian – mało istotny dla funkcjonowania środowiska.

4.10. Oddziaływanie na zabytki i obiekty o wartościach kulturowych.

W granicach obszaru objętego planem znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków.

1. budynki, stanowiące zabudowę Fabryki Zapalek, zlokalizowane przy ul. Ogrodowej 33, w tym:
 - a. Z1 - budynek produkcyjny nr 1,
 - b. Z2 - budynek produkcyjny nr 2
 - c. Z3 - budynek kotłowni, przy ul. Ogrodowej 68, z terenem działek;
2. Z4 - kamienica przy ul. Piotrkowskiej 29, z terenem działki;
3. Z5 - budynek mieszkalny przy ul. Ogrodowej 33, z terenem działki;
4. Z6 - budynek frontowy wraz z oficynami, przy ulicy Krakowskiej 64.

Plan obejmuje ochroną inne zabytki nieruchome, znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków, wyróżnione symbolami:

1. Z7 - kamienica przy ul. Krakowskiej 30 (budynek frontowy);
2. Z8 - kamienica przy ul. Krakowskiej 44;
3. Z9 - kamienica narożna przy ul. Ogrodowej 53;
4. Z10 - kamienica przy ul. Krakowskiej 54 (budynek frontowy);
5. Z11 - kamienica przy ul. Krakowskiej 68 (budynek frontowy);
6. Z12 - kamienica przy ul. Małej 11 (budynek frontowy);
7. Z13 - kamienica przy ul. Małej 9 (budynek frontowy).

Dla tych zabytków plan wprowadza nakaz zachowania w pierwotnej lokalizacji historycznej bryły budynku, rozumianej jako: gabaryty, wysokość, spadek głównych połaci dachowych (z tolerancją do 5°), kompozycja elewacji. Plan nakazuje również zachowania pierwotnych elementów wystroju elewacji z zakazem realizacji wtórnych okładzin. Ustalenia planu dopuszczają możliwość remontu i przebudowy w sposób nieobniżający wartości historycznych i architektonicznych obiektów, z maksymalnym wykorzystaniem oryginalnej substancji z cegły lub kamienia.

Dodatkowo plan obejmuje ochroną zachowaną historyczną nawierzchnię jezdni ulicy Mokrej, oznaczonej symbolem 2KDD.

Ocena wpływu ustaleń projektu planu na zabytki i obiekty o wartościach kulturowych

- charakter zmian – korzystne oddziaływanie na środowisko.

4.11. Oddziaływanie na dobra materialne.

Na terenie opracowania nie występują zagrożenia mogące stanowić potencjalne zagrożenie dla dóbr materialnych.

Ocena wpływu ustaleń projektu planu na dobra materialne:

- charakter zmian – małoistotny dla funkcjonowania środowiska.

5. SKUTKI REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ METODY ICH MONITOROWANIA

Na etapie projektu planu nie wprowadza się konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków jego realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Oddziaływanie na środowisko, nawet przy pełnej realizacji projektu planu, nie powinno zmienić się na tyle by konieczne było wprowadzenie nowych narzędzi i metod obserwacji środowiska.

Monitorowaniu powinny podlegać przede wszystkim te skutki realizacji ustaleń projektu planu, które dotyczą zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków. W przypadku naruszenia zasad określonych w projekcie planu, które naruszają przepisy z zakresu ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wraz z określeniem zasad ochrony dóbr kultury współczesnej należy powiadomić wojewódzkiego konserwatora zabytków.

W razie stwierdzenia istotnego przekroczenia dopuszczalnej powierzchni zabudowy lub niezachowania wymaganego minimum powierzchni biologicznie czynnej należy wnieść do właściwego organu nadzoru budowlanego o wydanie decyzji nakazującej dostosowanie zabudowy i zagospodarowania działki budowlanej do wskaźników określonych przepisami planu miejscowego.

5.1. Skutki dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych

Na obszarze objętym projektem miejscowego planu:

- nie występują obszary cenne przyrodniczo w tym ustanowione: obszary NATURA 2000, rezerваты przyrody, parki narodowe lub krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne, pomniki przyrody, a także rośliny i zwierzęta chronione,
- nie występują udokumentowane złoża kopalin oraz ustanowione obszary lub tereny górnicze; nie stwierdzono występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,
- projekt planu obejmuje ochroną konserwatorską zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków i ich otoczenie oraz inne zabytki nieruchome, znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków, ,

6. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Ocena skutków środowiskowych związanych z „projektem planu obejmującego obszar położony w Częstochowie, w dzielnicach Trzech Wieszców i Stare Miasto, pomiędzy Aleją Wolności, Aleją Niepodległości a ulicami: Mielczarskiego i Krakowską oraz terenami kolejowymi – etap 1” pozwala na ogólną konstatację, iż ich urzeczywistnieniu nie będą towarzyszyły oddziaływania transgraniczne.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, KTÓRE MOGĄ BYĆ REZULTATEM REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU

Z oceny stanu środowiska oraz jego zagrożeń wynikają kierunki koniecznych działań pozwalające na minimalizację ujemnego wpływu na środowisko:

- Ograniczenie zagrożeń jakości powietrza atmosferycznego poprzez wykorzystanie istniejącej sieci ciepłowniczej, oraz poprzez stosowanie proekologicznych wysokosprawnych źródeł energii cieplnej oraz technologii produkcyjnych.
- Ograniczenie zagrożeń jakości wód powierzchniowych, wód podziemnych poprzez odprowadzanie ścieków i wód opadowych wraz z roztopowymi do odpowiednich instalacji w zakresie infrastruktury wodno-ściekowej.
- Ograniczenie zagrożeń jakości gruntu poprzez utwardzenie lub uszczelnienie powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem.
- Ochronę przed hałasem zabudowy mieszkaniowej, zabudowy mieszkaniowo-usługowej, szpitali, domów pomocy społecznej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych oraz dla budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów graniczących z obszarem kolejowym.
- Ochronę wartości kulturowych i historycznych.

Nowe zainwestowanie czy zagospodarowanie terenu zawsze powoduje zmiany w środowisku przyrodniczym. Najczęściej jest to wpływ niekorzystny, którego całkowite wyeliminowanie jest niemożliwe. Określono jednak zasady, które umożliwiają ograniczenie tego niekorzystnego wpływu do minimum.

Ustalenia mające na celu zapobieganie, zmniejszenie lub kompensowanie szkodliwych oddziaływań na środowisko naturalne i kulturowe wpisane do projektu planu:

Zasady utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami środowiska:

- W zakresie ochrony przed zanieczyszczeniem wód wprowadza się zapisy:
 - nakaz ujęcia i zagospodarowania ścieków do poziomów określonych przepisami z zakresu ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo Wodne;
 - nakaz uszczelnienia powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem w sposób uniemożliwiający przedostanie się tych zanieczyszczeń do wód lub do ziemi;
 - przy prowadzeniu gospodarowania wodami, a w szczególności przy poborze wód i postępowaniu ze ściekami oraz z wodami deszczowymi i roztopowymi, stosuje się odpowiednio do zakresu planowanej inwestycji wymagania wynikające z przepisów z zakresu Prawa wodnego oraz przepisów ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków;
 - przy korzystaniu z wód, odpowiednio do zakresu inwestycji, wymagane jest zachowanie regulacji wynikających z Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 2 kwietnia 2014r. w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty.
- W zakresie ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery wprowadza się nakaz:
 - ograniczenie emisji zanieczyszczeń związanych z ogrzewaniem lub wentylacją budynków poprzez zasadę stosowania ciepła sieciowego, z dopuszczeniem innych rozwiązań technicznych, niepowodujących przekroczenia emisji zanieczyszczeń do środowiska, a w szczególności paliw ciekłych oraz energii ze źródeł odnawialnych;
 - w prowadzonej działalności produkcyjnej i usługowej ustala się stosowanie instalacji i technologii niskoemisyjnych, zapewniających ograniczenie emisji substancji wprowadzanych do powietrza, z uwzględnieniem ograniczeń lub zakazów wprowadzonych na podstawie przepisów z zakresu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska;
- W celu ochrony przed hałasem projekt planu wprowadza następujące zapisy:
 - ochrona przed hałasem zabudowy mieszkaniowej, zabudowy mieszkaniowo-usługowej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, domów pomocy społecznej

- oraz budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;
- lokalizacja zabudowy wymagającej ochrony przed hałasem, w szczególności zabudowy mieszkaniowej, szpitali, domów pomocy społecznej oraz budynków związanych ze stałym albo czasowym pobytem dzieci i młodzieży, na terenach graniczących z obszarem kolejowym wymaga zabezpieczenia przed hałasem.
 - Na obszarze objętym planem ustala się zakaz lokalizacji:
 - nowych inwestycji kwalifikowanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko - z wyłączeniem inwestycji celu publicznego - w granicach terenów oznaczonych symbolami: UC i UP;
 - nowych inwestycji kwalifikowanych do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem urzędzeń, sieci i instalacji infrastruktury technicznej, parkingów samochodowych, zespołów parkingów oraz dróg;
 - zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku występowania poważnych awarii w rozumieniu art. 248 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska;
 - urzędzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW, wymagający utworzenia stref ochronnych, związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów;
 - stacji paliw, myjni i warsztatów samochodowych, składów i baz, w tym obiektów sprzedaży opału i materiałów budowlanych;
 - niekubaturowych komisów samochodowych oraz innej działalności związanej z niekubaturową ekspozycją samochodów lub części samochodowych;
 - nowych obiektów związanych z prowadzeniem działalności w zakresie gospodarowania odpadami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach.
 - W zakresie ochrony wartości kulturowych i historycznych projekt planu wprowadza ustalenia:
 - obejmuje się ochronną zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków i ich otoczenie;
 - obejmuje ochroną inne zabytki nieruchome, znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków.

Przeznaczenie terenów ustalone w projekcie planu jest zgodne z kierunkami przeznaczenia ustalonymi w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Częstochowy, przyjętego uchwałą przyjętego uchwałą Nr 263.XX.2019 Rady Miasta Częstochowy z dnia 21 listopada 2019 r. oraz uwarunkowaniami wynikającymi z opracowania ekofizjograficznego dla miasta Częstochowy. W niniejszym dokumencie nie przewidziano dodatkowej analizy alternatywnych rozwiązań minimalizujących lub eliminujących zagrożenia środowiska przyrodniczego przewidywanych w projekcie planu, ze względu na wprowadzone w projekt zapisy mające na celu ograniczenie wpływu na środowisko realizacji jego ustaleń.

8. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko „Projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar położony w Częstochowie, w dzielnicach Trzech Wieszców i Stare Miasto, pomiędzy Aleją Wolności, Aleją Niepodległości a ulicami : Mielczarskiego i Krakowską oraz terenami kolejowymi – etap 1”. Celem prognozy jest określenie wpływu na środowisko ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego.

Pod względem merytorycznym opracowanie stanowi realizację zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1094).

Opracowanie składa się z części tekstowej i załącznika graficznego (mapa w skali 1:1000). Przyjęta skala mapy odpowiada skali rysunku planu.

Powierzchnia terenu opracowania wynosi 28 ha (0,26 km²), co stanowi 0,18% powierzchni całego miasta Częstochowa.

Przedmiotem ustaleń „Projekt planu..” są tereny o następujących oznaczeniach:

1. MU - tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
2. MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
3. MzUP – tereny zabudowy zamieszkania zbiorowego i usług publicznych,
4. U – tereny zabudowy usługowej,
5. UC – tereny zabudowy usługowej dopuszczone do rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m²,
6. UP – tereny zabudowy usługowej – usługi publiczne,
7. KDZ – tereny dróg publicznych – droga zbiorcza,
8. KDL – tereny dróg publicznych – droga lokalna,
9. KDD – tereny dróg publicznych – droga dojazdowa,
10. KDX – tereny ciągów pieszo-jezdnych.

Wielkości i zróżnicowanie typów projektowanego przeznaczenia terenów wynika z istniejącego stanu zagospodarowania.

Projekt planu nie narusza ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy przyjętego uchwałą Nr 263.XX.2019 Rady Miasta Częstochowy z dnia 21 listopada 2019 r. Obszar ten

został przynależy do obszaru funkcjonalnego: MWU: zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług. W granicach planu studium wskazuje teren dawnej fabryki zapalek przy ulicy Ogrodowej, dla którego dopuszcza realizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m².

Na obszarze objętym projektem miejscowego planu nie występują obszary cenne przyrodniczo. Nie występują udokumentowane złoża kopalin oraz ustanowione obszary lub tereny górnicze; nie stwierdzono występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych. Projekt planu obejmuje ochroną zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków i ich otoczenie oraz zabytki nieruchome znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków.

Ustalenia projektu planu ograniczają i minimalizują zagrożenia: jakości powietrza atmosferycznego, jakości wód powierzchniowych, wód podziemnych, gruntu. Wprowadzają ochronę przed hałasem oraz ochronę wartości kulturowych i historycznych. Projekt planu wprowadza zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz instalacji, które mogą powodować znaczne zanieczyszczeni środowiska i mieć negatywny wpływ na ludzi.

Realizacja ustaleń projektu planu wpływa, w zróżnicowany sposób, na poszczególne komponenty środowiska (powietrze, powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny) i na ich wzajemne powiązania oraz na ekosystemy i krajobraz. Realizacja ustaleń planu nie będzie potencjalnie niekorzystne oddziaływać zakresie funkcjonowania środowiska. Korzystne oddziaływanie ustaleń planu stwierdza się w zakresie krajobrazu i zabytków.

Źródła informacji

- Absalon D., Jankowski A. T., Leśniok M., Wika S., 1995: Komentarz do Mapy Sozologicznej Polski w skali 1: 50000. Arkusz 34-3-C (Częstochowa). Główny Geodeta Kraju, Warszawa.
- Absalon D., Jankowski A. T., Leśniok M., 2000: Komentarz do Mapy Hydrograficznej Polski w skali 1: 50000. Arkusz 34-39-C (Częstochowa). Główny Geodeta Kraju, Warszawa.
- Cabała S., Gębicki C., Pierzgalski K., Zygmunt J., 2009: Przyroda Częstochowy, strefy ochronne i stanowiska cenne przyrodniczo, <http://pliki.czestochowa.um.gov.pl/czestochowa/przyroda-czestochowy.pdf>.
- Centralna Baza Danych Geologicznych – wersja internetowa (www.baza.pgi.waw.pl).
- CZĘSTOCHOWA 2025, Strategia rozwoju miasta (uchwała Nr 520/XLV/2009 Rady Miasta Częstochowy z dnia 24 sierpnia 2009 roku).
- Gumiński R., 1948: Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce. Przegląd Meteor. I Hydrogr. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, 2023: Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim. Raport wojewódzki za rok 2022. WIOŚ, Katowice
- Hydroportal – wersja internetowa (<https://isok.gov.pl/hydroportal.html>)
- Klimek K., 1966: Deglacjacja północnej części Wyżyny Śląskiej w okresie zlodowacenia środkowopolskiego. Prace Geograficzne IG PAN, 53, Warszawa.
- Kondracki J., 1978: Geografia fizyczna Polski. PWN, Warszawa.
- Kondracki J., 1994: Regiony fizycznogeograficzne Polski. PWN, Warszawa.
- Krystek J., 2022: Ocena oddziaływania na środowisko. Teoria i praktyka. PWN, Warszawa.
- Książkiewicz M., Samsonowicz J., Rühle E., 1965: Zarys geologii Polski. Warszawa.
- Mapa Sozologiczna Polski w skali 1: 50000. M-34-39-C (Częstochowa). Główny Geodeta Kraju, Warszawa, 1995.
- Mapa Sozologiczna Polski w skali 1: 50000. Arkusz 34-39-C (Częstochowa). Główny Geodeta Kraju, Warszawa, 1996.
- Matuszkiewicz W. (red.), 1995: Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa przeglądowa 1:300000. Arkusz 8: Wzniesienia Południowomazowieckie i Wyżyna Środkowomazowiecka. Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Warszawa.
- Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Częstochowy. BRR Sp. z o.o., Katowice-Częstochowa, 2004
- Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Częstochowy - opracowanie problemowe w zakresie struktury przyrodniczej miasta, 2014
- Parusel J. B., 1997: Struktury ekologiczne Górnego Śląska. Biuletyn Podyplomowego Studium Planowania Przestrzennego i Urbanistyki Politechniki Śląskiej w Gliwicach, 9-11: 30-33.
- Parusel J. B., Wika S., Bula R. (Red.), 1996: Czerwona lista roślin naczyniowych Górnego Śląska. Raporty Opinie, 1: 8-42. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13.09.2016r., poz.4619).
- Polityka ekologiczna państwa 2030. Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2019 – załącznik do uchwały nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.
- Projekt planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar położony w Częstochowie, w dzielnicach Trzech Wieszców i Stare Miasto, pomiędzy Aleją Wolności, Aleją Niepodległości a ulicami : Mielczarskiego i Krakowską oraz terenami kolejowymi – etap 1.
- Richling A., Solon J., 1996: Ekologia krajobrazu. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, wyd. II, ss. 319.
- Rózkowski A., Chmura A., 1996: Mapa dynamiki zwykłych wód podziemnych GZW i jego obrzeżenia, PIG Warszawa.
- Rózkowski A., Chmura A., Siemiński A., 1997: Użytkowe wody podziemne GZW i jego obrzeżenia. Prace PIG, CLIX.

Stan środowiska w województwie śląskim w 2020 roku. Biblioteka monitoringu środowiska, Katowice, 2020.

Strategia Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030. Zarząd Województwa Śląskiego, Katowice 2011.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Częstochowy przyjęte uchwałą nr 263/XX/2019 Rady Miasta Częstochowy z dnia 21 listopada 2019 r.

Szponar A., 2003: Fizjografia urbanistyczna. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Wykaz map

1. Rysunek Prognozy Oddziaływania na Środowisko - załącznik

Oświadczenie

Oświadczam, że spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1094).

„Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”

Poręba, 5.09.2023

Matysik